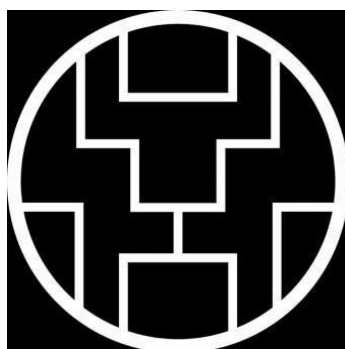

KURSSIESITE

2022–2023

LOPS 2016

KALLION LUKIO

SAATTEEKSI

Tässä kurssiesitteessä on esitelty lyhyesti lukuvuonna 2022–2023 tarjottavat kurssit. Tutustu kursien sisältöön ja tee valmiiksi suunnitelmiasi siitä, mitä kursseja haluat ja jaksat suorittaa lukuvuonna 2022–2023. Valintasi pääset tekemään huhtikuun loppupuolella, kun kurssitarjotin avautuu. Tästä ilmoitetaan erikseen.

Kallion oman opetustarjottimen lisäksi voit tehdä valintoja myös Verkkolukion etä- ja lähitarjottimilta. Niillä tarjotaan varsinkin opintoja, joita valitaan vähemmän: harvinaisempia A-kieliä ja B3-kielten loppupään opintojaksoja. Verkkolukion tarjottimilta voit valita myös pakollisia ja syventäviä kursseja etäopetuksena ja verkkokursseina. Nämä ovat hyvä vaihtoehto silloin, jos Kallion tarjottimella haluamasi kurssit menevät päällekkäin tai jos haluat suorittaa jonkin kurssin itsenäisesti muusta syystä. Valinnat kaikilta tarjottimilta pääset tekemään silloin, kun Kallion oma tarjotin avautuu.

Verkkolukiosta saatat löytää etsimäsi silloinkin, jos sinulta puuttuu alkupään kursseja, joita Kalliossa ei enää tarjota vanhan OPSin mukaisina. Näissä tilanteissa kannattaa kuitenkin katsoa myös, voiko kurssin yhtä hyvin käydä uuden OPSin mukaisena: https://www.hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/lu-kiot/kallil/ops_2016_ja_2021_kurssivastaavuudet.pdf. Tällöin kurssin valinta on hoidettava opon luona – et pysty valitsemaan itsellesi ”väärän” opetussuunnitelman opintoja suoraan tarjottimelta.

Jos osallistut taideaineiden produktioihin tai muihin usean kurssin kokonaisuuksiin, tee niitä koskevat kurssivalintasi tarkasti tämän kurssiesitteen ohjeiden mukaan. Huomioi myös, että produktioita ja isompia kurssikokonaisuuksia, kuten Kirjamessut, voit ottaa yhdelle lukuvuodelle enintään kaksi.

Kurssivalinnoissa sinua ohjaavat opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat, apulaisrehtori ja rehtori. Kurssien sisältöihin saat tarkennusta kunkin aineen opettajilta. Jos on jotain epäselvää, kysy ja neuvottele. Huomioi ensi lukuvuoden valinnoissasi tarkasti tilanteesi tämän lukuvuoden lopussa sekä yo-kirjoitusaikataulusi.

Syksyllä 2021 voimaan astunut opetussuunnitelmauudistus merkitsee sitä, että tämä kurssiesite palvelee vain 3.–4. vuosikurssin opiskelijoita. Kaikki tässä kuvatut kurssit ovat siis LOPS2016:n mukaisia. Seuraa tiukasti tämän esitteen kurssikoodeja valintoja tehdessäsi. Kahden opetussuunnitelman rinnakkaiselo heijastuu kurssiesitteeseen siten, että jokaisen Kallion lukion omalle kurssitarjottimelle tulevan kurssin otsikkorivin kurssikoodissa on pieni v-kirjain vanhan opetussuunnitelman merkinä. Sama v tulee näiden kurssien tunnukseksi myös kurssitarjottimelle.

Menestystä seuraavan lukuvuoden suunnitteluun!

Ari Mäkinen

Rehtori

Äidinkielen ja kirjallisuuden kursseista soveltuvat itsenäisesti suoritettaviksi vain 5. ja 6. kurssi.

Pakolliset kurssit

vÄI01

Tekstit ja vuorovaikutus

Kurssilla harjoitellaan äidinkielen ja kirjallisuuden keskeisiä työtapoja ja taitoja: keskustelutaitoa, tiedonhankintaa sekä tekstien tarkastelemista eri näkökulmista. Tekstikäsitystä syvennetään tarkastelemalla tekstien piirteitä ja niiden tuottamiseen ja vastaanottamiseen liittyviä tekijöitä. Sen lisäksi opetellaan kirjoittamaan erilaisten tekstien pohjalta. Tavoitteena on, että opiskelijan käsitys monimuotoisista teksteistä ja vuorovaikutuksesta syvenee. Hänen monilukutaitonsa sekä kykynsä toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyvät. Hän harjaantuu tarkkailemaan ja kehittämään omia taitojaan kuuntelijana, puhujana, lukijana ja kirjoittajana erilaisissa ympäristöissä.

vÄI02

Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Kurssilla syvennetään lukemisen ja kirjoittamisen taitoja tarkastelemalla erityisesti asiatekstien rakenteita, kieltä, näkökulman valintaa sekä yhteyksiä muihin teksteihin. Harjoitellaan suunnittelemaan, rajaamaan, työstämään ja hiomaan omaa tekstiä palautteen pohjalta. Tarkastellaan suomen kielen asemaa maailman kielten joukossa sekä kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä identiteetin rakentamisessa. Tavoitteena on, että opiskelijan käsitys kielen ja muiden ilmaisutapojen merkityksiä rakentavasta luonteesta, kielen vaihtelusta, kulttuurin merkityksestä ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Hän saa yleiskuvan siitä, mikä merkitys kielellä ja kulttuurilla on yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle. Hän oppii suunnittelemaan, muokkaamaan ja laatimaan puhuttuja ja kirjoitettuja asiatekstejä, antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä arvioimaan puhe- ja kirjoitustaitojaan.

vÄI03

Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Kurssilla tutustutaan kaunokirjallisuuden keskeisiin lajeihin ja harjaannutaan erittelemään ja tulkitsemaan kaunokirjallisuutta eri näkökulmista sekä suullisesti että kirjallisesti. Kielen kuvallisuutta ja tekstuaalisia keinoja tarkastellaan sekä kaunokirjallisuudessa että omissa teksteissä. Kaunokirjallisuudesta opetellaan kirjoittamaan perustellen ja kirjallisuudentutkimuksen käsitteistöä hyödyntäen. Ryhmäviestintätaitoja syvennetään. Tavoitteena on, että opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja nauttimaan kaunokirjallisuudesta sen eri muodoissa.

vÄI04

Tekstit ja vaikuttaminen

Kurssilla perehdytään monipuolisesti kielellä vaikuttamiseen sekä puhujana että kirjoittajana ja tarkastellaan vaikuttamaan pyrkiviä tekstejä. Kurssin aikana seurataan ja eritellään yhteiskunnallisen keskustelun kieltä mediassa, pohditaan kielen ideologisuutta sekä opetellaan kirjoittamaan ja keskustelemaan vaikuttavista teksteistä. Tavoitteena on, että opiskelijan käsitys nykyisestä mediaympäristöstä ja mediatekstien taustalla vaikuttavista tekijöistä syvenee. Opiskelijan medialukutaito kehittyy, ja hän kykenee tarkastelemaan kriittisesti sekä asiatekstien että kaunokirjallisten tekstien vaikutuskeinoja sekä kirjallisuuden, muun taiteen ja median yhteiskunnallista vaikutusta ja kulttuurista merkitystä. Hän pystyy argumentoimaan vakuuttavasti sekä suullisesti että kirjallisesti.

vÄI05

Teksti ja konteksti

Kurssilla tarkastellaan tekstejä niiden maantieteellisessä, kielellisessä, ajallisessa ja kulttuurisessa kontekstissa sekä suhteessa muihin teksteihin. Tutustutaan suomalaisiin ja maailmankirjallisuuden keskeisiin teoksiin. Opiskelija harjaantuu erilaisten kirjoitus- ja puhetehtävien avulla erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityylisiä ja -lajisia tekstejä. Tavoitteena on, että opiskelijan tekstikäsitys ja tekstianalyysitaidot syvenevät. Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstin tyylipiirteitä ja harjaantuu hiomaan omien tekstiensä tyyliä kulloisenkin tavoitteen mukaan.

vÄI06

Nykykulttuuri ja kertomukset

Kurssilla tarkastellaan ajankohtaisia kielen ja kulttuurin ilmiöitä. Nykykulttuuria tarkastellaan erityisesti kertomusten ja kertomuksellisuuden näkökulmasta. Huomion kohteena ovat myös myyttien, intertekstuaalisuuden ja klassikoiden rooli kulttuurissa sekä monimuotoisten tekstien ajankohtaiset lajit. Opiskelijan käsitys suomalaisesta nykykulttuurista ja sen moninaisuudesta syvenee erilaisten puhe- ja kirjoitusharjoitusten sekä nykykirjallisuuteen tutustumisen kautta. Hänen käsityksensä kielen ja tekstien merkityksestä syvenee. Opiskelija syventää tietojaan vuorovaikutusetiikasta. Tavoitteena on, että hän oppii toimimaan eettisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa.

Syventävät kurssit

vÄI07

Puheviestintätaitojen syventäminen

Kurssilla syvennetään erilaisia puheviestinnän taitoja: neuvottelun, ryhmäkeskustelun ja esiintymisen taitoja. Vahvistetaan esiintymis- ja ilmaisuvarmuutta erilaisissa viestintätilanteissa ja harjoitellaan äidinkielen puheviestinnän päättökoetta varten. Tutkitaan puheviestinnän kulttuurisia piirteitä ja suomalaista puhekulttuuria sekä avataan teatteriesityksiä ja kaunokirjallisuutta puheviestinnän keinoin. Kurssin sisällössä otetaan huomioon opiskelijoiden aiemmat puheviestinnän opinnot.

vÄI08

Kirjoittamistaitojen syventäminen

Kurssilla syvennetään kirjoittamisen ja tekstien analysoimisen taitoja sekä tarkastellaan ajankohtaisia kirjallisuuden ja viestinnän teemoja. Tavoitteena on, että opiskelijan käsitys eri tekstilajien piirteistä syvenee. Opiskelija tulee tietoiseksi kirjoitusprosessin luonteesta, syventää taitojaan erilaisten tekstien rakentamisessa ja oppii omissa teksteissään käyttämään monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti kielen ja jäsentelyn keinoja. Kurssilla kirjoittamisen kehyksenä toimii ylioppilaskokeen kirjoitustaidon koe, johon kurssi tarjoaa monipuolisesti valmiuksia.

vÄI09

Lukutaitojen syventäminen

Kurssilla vahvistetaan analyttisen lukemisen taitoja erittelemällä sekä kaunokirjallisuutta että asiatekstejä eri näkökulmista. Kurssin aikana kerrataan ja syvennetään keskeisiä tekstien erittelemiseen liittyviä asioita ja käsitteitä sekä harjaannutaan tekstianalyysin näkökulman rajaamisessa ja vastaus-tekstin viimeistelyssä. Tavoitteena on, että opiskelijan tekstianalyysitaidot syvenevät ja että hän harjaantuu erittelemään perustellen ajankohtaisia ilmiöitä ja erilaisia tekstejä sekä suullisesti että kirjallisesti. Kurssi valmistaa opiskelijaa erityisesti ylioppilaskokeen lukutaidon kokeeseen.

vÄI08/vÄI09

Tekstitaitojen ja kirjoittamisen syventävä kurssikokonaisuus

Kahden jakson (5. jakso kevätlukukausi, 1. jakso syyslukukausi) aikana suoritettavalla erityisesti syksyn ylioppilaskirjoituksiin valmentavalla yhdistelmäkurssilla vahvistetaan sekä lukemisen taitoja että esseekirjoittamisen taitoja. Kurssin aikana kerrataan ja syvennetään keskeisiä tekstien erittelemiseen liittyviä asioita ja käsitteitä sekä harjaannutaan oman tekstin näkökulman rajaamiseen ja ulkoasun ja kielen viimeistelyyn. Kurssilla kerrataan myös keskeisimpiä kielenhuollon asioita ja luetaan kaunokirjallisuutta. Molempien kurssien sisältöjä käsitellään sekä keväällä että syksyllä, mutta keväällä pääpaino on lukutaidon harjoittelussa. Kurssit voi valita ainoastaan yhtenä kokonaisuutena. Kun valitset ÄI8:n 5. jaksosta, sitoudut samalla valitsemaan siihen liittyvän ÄI9:n 1. jaksosta syyslukukaudella.

Soveltavat kurssit

vÄI11

Oikeakielisyys ja kielenhuolto

Kurssi keskittyy oikeakielisyysasioihin: keskeisten kirjakielen normien kertaamiseen ja oman tekstin kielen huoltamiseen.

Kurssit S201–S209 opiskellaan lähiopetuksessa yhteistyöluokioissamme.

PERUSKOULUN ALALUOKILLA ALKANUT RUOTSI (A-RUOTSI)

A-ruotsin oppimäärä on kurssit 1–6 (pakolliset kurssit), 1–7 tai 1–8 (pakolliset ja syventävä tai syventävät kurssit). Ylioppilastutkinnon A-tason koe perustuu kahdeksaan kurssiin. On suotavaa, että kurssit suoritetaan esitetyssä järjestyksessä.

Pakolliset kurssit

vRUA01

Ruotsinkielinen maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielten opiskelun taitoja. Asetetaan tavoitteita ruotsin kielen opiskelulle ja etsitään autenttisia ruotsinkielisiä kielenkäyttöympäristöjä sekä keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin, harrastuksiin, kiinnostuksen kohteisiin ja kielenkäyttötarpeisiin.

vRUA02

Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen pohjoismaisessa kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin tuomia muutoksia.

vRUA03

Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiirinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, ruotsinkieliset mediat sekä luova toiminta.

vRUA04

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta ruotsin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita

ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.

vRUA05

Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisionaatioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloilta.

vRUA06

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa ruotsin kielellä myös muualla kuin Suomessa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämää astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Syventävät kurssit

A-ruotsin oppimäärän syventävät kurssit eivät sovellu itsenäiseen opiskeluun.

vRUA07

Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmista ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

vRUA08

Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

PERUSKOULUN 6. LUOKALLA ALKANUT RUOTSI (B1-RUOTSI)

B-ruotsin oppimäärä on kurssit 1–5 (pakolliset), 1–6 tai 1–7 kurssia (pakolliset kurssit ja syventävä tai syventävät kurssit). Ylioppilastutkinnon B-tason koe perustuu seitsemään kurssiin. On suotavaa, että kurssit suoritetaan esitetystä järjestyksessä.

Pakolliset kurssit

vRUB01

Minun ruotsini

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielten opiskelun taitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Pohditaan ruotsin kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia matkailuun ja arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin sekä tarpeisiin käyttää kieltä erityisesti suullisissa viestintätilanteissa.

vRUB02

Hyvinvointi ja ihmissuhteet

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita. Harjoitellaan taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin tuomia muutoksia.

vRUB03

Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

vRUB04

Monenlaiset elinympäristömme

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.

vRUB05

Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

Syventävät kurssit

B-ruotsin syventävät kurssit eivät sovellu itsenäiseen opiskeluun.

vRUB06

Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti sekä taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta ja harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

vRUB07

Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

Soveltavat kurssit

vRUB9

Ruotsin kertauskurssi

Kurssin sisältö saattaa vaihdella lukuvuosittain muun muassa valtakunnallisen päättökokeen vaatimusten mukaisesti. Kurssi voi olla esim. abikurssi. Kurssi voidaan myös räätälöidä opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H.

vRUB10

Nivelkurssi

Tavoitteena on parantaa valmiuksia ruotsin kielen opiskelussa. Kurssi on tarkoitettu lukion opiskelijoille, jotka kaipaavat sanaston ja rakenteiden kertausta. Vankennetaan kielen eri osa-alueiden hallintaa kunkin tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H.

Pakolliset kurssit

vENA01

Englannin kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kielten opiskelun taitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvat-
taa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kie-
lenkäyttötarpeisiin.

vENA02

Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaiku-
tustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Syvennetään taitoa
toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa
muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutus-
tilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä tee-
moja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknolo-
gian ja digitalisaation merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

vENA03

Kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstila-
jien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kult-
tuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta.

vENA04

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimi-
juutta kohdekielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin eri-
tyisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toi-
mintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteis-
kunnassa.

vENA05

Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloilta. Kurssi ei sovellu itsenäisesti opiskeltavaksi.

vENA06

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämäänsä astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Kurssi ei sovellu itsenäisesti opiskeltavaksi.

Syventävät kurssit

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen. Syventävät kurssit eivät sovellu itsenäisesti opiskeltaviksi.

vENA07

Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

vENA08

Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti sekä taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta ja harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Soveltavat kurssit

vENA10

Suuntana päättökoe

Kurssilla harjoitellaan ylioppilastutkinnossa tarvittavia taitoja ja valmiuksia. Kurssilla ei ole oppikirjaa, ja se arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H.

vENA11

Kieliopin ensiapukurssi

Kurssilla kerrataan kielioppia monipuolisten harjoitusten avulla. Kurssilla ei ole oppikirjaa, ja se arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H. Kieliopin ensiapukurssi soveltuu kaikille vuosikursseille.

PERUSKOULUN ALALUOKILLA ALKANUT RANSKA (A-RANSKA)

Pakolliset kurssit

vRAA01

Kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielten opiskelun taitoja. Asetetaan tavoitteita kohdekielen opiskelulle, etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi mm. käyttämällä autenttisia kohdekielisiä kielenkäyttöympäristöjä. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta ja kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpäiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin.

vRAA02

Ihminen verkostoissa

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan, arkielämän viestintään ja harrastuksiin. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Opiskellaan ja vahvistetaan erilaisten viestinnällisten tehtävien avulla puhe-, kuuntelu- ja kirjoittamisstrategioiden hallintaa.

vRAA03

Kulttuuri-ilmiötä

Lähtökohtana ovat ranskankielisten maiden historiaan ja yhteiskuntaan liittyvät tekstit. Kurssilla laajennetaan ja syvennetään monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, kohdekieliset mediat sekä luova toiminta.

vRAA04

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät yhteiskuntaan ja ympäröivään maailmaan. Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta kohdekielellä.

Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta.

vRAA05

Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa eri tiedon- ja tieteenaloista ja tiedekeskuksista. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloilta. Harjaannutaan projektitöiden avulla jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja mm. esitelmien avulla. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta.

vRAA06

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat jatko-opinnoissa tai työelämässä, ja pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa.

Syventävät kurssit

vRAA07

Kestävä elämäntapa

Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa kohdekieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Harjoitetaan ylioppilaskirjoituksissa vaadittavia taitoja monipuolisesti ja syvällisesti.

vRAA08

Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti sekä taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta ja harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Soveltava kurssi

vRAA10

Suuntana päättökoe

Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti ylioppilastutkinnossa tarvittavia taitoja ja valmiuksia. Kurssilla kerrataan peruskielioppiasioita ja vankennetaan sanastoa tekemällä mm. kirjoitustehtäviä, kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä ja täydennetään niitä opiskelijoiden tarpeiden ja ylioppilaskirjoituksiin valmistautumistarpeiden mukaan. Kurssilla ei ole oppikirjaa, ja se arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H. Kurssin toteutuminen riippuu osallistujamäärästä.

PERUSKOULUN ALALUOKILLA ALKANUT SAKSA (A-SAKSA)

Kurssien suoritusjärjestys

Opiskeluvuosi	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Suoritettavat kurssit	SAA01, SAA02, SAA03	SAA04, SAA05, SAA06	SAA07, SAA08, SAA10, SAA11

Kurssit tulee suorittaa pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Suoritusjärjestyksestä poikkeaminen saattaa vaikeuttaa opintoja, ja siitä on aina neuvoteltava erikseen opettajan kanssa. Opintoja suunnitellessa on huomioitava, että kutakin kurssia tarjotaan lukuvuoden aikana yleensä vain yhden kerran. Yo-koee kannattaa suorittaa 3. vuoden keväällä.

Kurssien itsenäinen suorittaminen ei ole suositeltavaa, ja siitä on aina sovittava erikseen opettajan kanssa. Erityisesti puheen tuottamisen ja kuullun ymmärtämisen tärkeitä taitoja on vaikea kehittää itsenäisesti opiskellen.

Pakolliset kurssit

vSAA01

Kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan saksan kielen eri osa-alueiden osaamista ja pohditaan kielen oppimisen keinoja. Kurssin aihepiirit liittyvät nuorten elämään. Erityisesti harjoitellaan arkipäivän kielenkäyttölanteita.

vSAA02

Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan eri vuorovaikutustilanteita saksaksi. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja.

vSAA03

Kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti saksankieliseen kulttuuriin ja taiteeseen eri muodoissaan, opiskelijoiden kiinnostuksen kohteiden mukaan. Kurssilla opiskelu tapahtuu paljolti pienryhmissä.

vSAA04

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla tutustutaan yhteiskunnallisiin aiheisiin ja vaikuttamiseen kansalaisyhteiskunnassa.

vSAA05

Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla haetaan tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisionaatioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta.

vSAA06

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssin teemoja ovat tulevaisuus, jatko-opinnot, urasuunnitelmat, työnteko ja talousasiat.

Syventävät kurssit

vSAA07

Kestävä elämäntapa

Kurssilla jatketaan edellisten kurssien aihepiirien pohtimista ekologisesta, taloudellisesta sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta.

vSAA08

Viesti ja vaikuta puhuen

Puheviestinnän kurssi, jossa harjoitellaan saksan puhumista erilaisissa yhteyksissä monipuolisesti. Samalla kerrataan tehokkaasti eri aihepiirien sanastoa niin ajankohtaisista kuin aiempien kurssien aiheista. Kurssi soveltuu otettavaksi pakollisten kurssien jälkeen ja tukee valmistautumista ylioppilaskokeeseen. Kurssi arvostellaan numerolla, ja siihen liittyy valtakunnallinen suullisen kielitaidon koe, josta tulee erillinen todistus. Tätä kurssia suositellaan myös kurssin SAA11 Sprachdiplom valitseville, koska kurssiin kuuluu valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Soveltavat kurssit

vSAA09/vTEA3–5.elokuva

Vor der Kamera

Kurssin aikana toteutetaan lyhytelokuva ja opitaan kameranäyttelemistä, osallistutaan elokuvatuotantoprosessiin ja tutustutaan saksankieliseen kulttuuriin ja elokuvamaailmaan! Kurssiin sisältyy

osittain omakustanteinen opintomatka Berliiniin syyslukukautena -22. Katso tarkempi kuvaus ja tiedot ilmoittautumisesta produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vSAA10

Kertauskurssi

Abiturienteille suunnattu yo-kokeeseen valmentava kertauskurssi, jossa harjoitellaan monipuolisesti kielen osa-alueita ja ylioppilaskokeessa tarvittavia taitoja. Kurssisuoritus arvioidaan suorituserkinällä.

vSAA11

Sprachdiplom

Kurssi valmentaa arvostettuun kansainväliseen Deutsches Sprachdiplom II -tutkintoon ja sopii myös hyvin ylioppilaskokeeseen valmistautumiseen. Kurssille voivat osallistua kolmannen vuoden opiskelijat ja kieltä hyvin hallitsevat (esim. vaihto-oppilaina olleet) lukion toisen vuoden A-saksan opiskelijat. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssi arvioidaan suorituserkinällä. Sprachdiplom II -kokeesta tulee oma eurooppalaisen viitekehyksen mukainen arvosana B2 tai C1. Kurssin ensimmäinen kokoontuminen pidetään elokuun lopulla, ja läsnäolo siinä on pakollista, koska Sprachdiplom-kokeeseen ilmoittaudutaan jo silloin. Jälki-ilmoittautuminen ei ole mahdollinen.

A-VENÄJÄ

Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella: VEA01–08

A-ESPANJA

Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella: EAA01–08

A-KIINA

Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella: KIA01–03

LUKIOSSA TAI YLÄKOULUSSA ALKANUT RANSKA (B3-RANSKA)

Kurssit arvioidaan numeroarvosanalla asteikolla 4–10. Arviointi perustuu jatkuvaan arviointiin kurssin aikana, koesuoritukseen ja mahdollisiin kirjallisiin tai suullisiin töihin kurssin aikana.

Syventävät kurssit

vRAB301

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla opiskellaan tervehtimään, hyvästelemään ja esittäytymään. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan erityisesti oikean ääntämisen ja intonaation oppimista. Opetellaan tavallisimpien verbien preesenstaivutukset.

vRAB302

Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa arkipäivän viestintätilanteissa kuten matkalla, ravintolassa ja nähtävyyksiin tutustuttaessa. Opetellaan lisää verbimuotoja ja niiden käyttöä mm. matkailu- ja kahvilasanastojen avulla.

vRAB303

Elämän tärkeitä asioita

Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaaajan viettoon ja harrastuksiin.

vRAB304

Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien kansainvälisissä kohtaamisissa.

vRAB305

Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja keskusteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan ihmiselämään ja hyvinvointiin liittyviin teksteihin.

vRAB306

Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

vRAB307

Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

vRAB308

Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat kurssin aihepiireihin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden ja kansainvälisyysteemojen myötä.

LUKIOSSA TAI YLÄKOULUSSA ALKANUT SAKSA (B3-SAKSA)

Kurssien suoritusjärjestys

Opiskeluvuosi	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Suoritettavat kurssit	SAB301, SAB302, SAB303	SAB304, SAB305, SAB306	SAB307, SAB308, SAB310

Pääsääntöisesti kurssit tulee suorittaa numerjärjestyksessä. Suoritusjärjestyksestä poikkeaminen vaikeuttaa opintoja huomattavasti, ja siitä on aina neuvoteltava erikseen opettajan kanssa. Opintoja suunniteltaessa on huomioitava, että kutakin kurssia tarjotaan lukuvuoden aikana yleensä vain yhden kerran. Yo-koe kannattaa suorittaa 3.vuoden keväällä.

Yläkoulussa saksan opiskelun B2-kielenä aloittaneita suositellaan aloittamaan kurssista SAB302, ja tästä eteenpäin opiskelu tapahtuu samassa ryhmässä. Kurssit arvioidaan numeroarvosanalla asteikolla 4–10. Arviointi perustuu jatkuvaan arviointiin kurssin aikana, koesuoritukseen ja mahdollisiin kirjallisiin tai suullisiin töihin kurssin aikana.

Kurssien itsenäinen suorittaminen on vaativaa, eikä sitä suositella varsinkaan opintojen alkuvaiheessa. Erityisesti puheen tuottamisen ja kuullun ymmärtämisen taitoja on vaikea kehittää itsenäisesti opiskellen. Itsenäisestä suorittamisesta on aina sovittava erikseen opettajan kanssa.

Syventävät kurssit

vSAB301 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan saksan kielen alkeisiin ja harjoitellaan arkisia vuorovaikutustilanteita.

vSAB302 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoiteltavat viestintätilanteet liittyvät erityisesti matkailuun ja jokapäiväiseen elämään.

vSAB303 Elämän tärkeitä asioita

Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

vSAB304 Monenlaista elämää

Kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

vSAB305 Hyvinvointi ja huolenpito

Opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin tuomia muutoksia.

vSAB306 Kulttuuri ja mediat

Vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

vSAB307 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssin aiheiden myötä kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

vSAB308 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Soveltavat kurssit

vSAB309/vTEA3–5.elokuva

Vor der Kamera

Kurssin aikana toteutetaan lyhytelokuva ja opitaan kameranäyttelemistä, osallistutaan elokuvatuotantoprosessiin ja tutustutaan saksankieliseen kulttuuriin ja elokuvamaailmaan! Kurssiin sisältyy osittain omakustanteinen opintomatka Berliiniin syyslukukautena -22. Katso tarkempi kuvaus ja tiedot ilmoittautumisesta produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vSAB310 Lyhyen saksan kertauskurssi

Kurssilla harjoitellaan ylioppilastutkinnossa tarvittavia taitoja ja valmiuksia syventäen jo opittua kielitaitoa. Kerrataan sanastoa ja kielioppia opiskelijoiden tarpeiden mukaan. (Kurssin toteutuminen riippuu osallistujamäärästä.) Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

LUKIOSSA TAI YLÄKOULUSSA ALKANUT VENÄJÄ (B3-VENÄJÄ)

Syventävät kurssit

vVEB301

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssin painopiste on ääntämisen ja kirjaimiston oppimisessa. Kurssilla opitaan esittäytymään, tervehtimään, esittämään yksinkertaisia kysymyksiä ja vastaamaan niihin. Opiskellaan lukemaan ja kirjoittamaan kirjaimet.

vVEB302

Matkalla maailmassa

Kurssin painopiste on puhumisen harjoittamisessa. Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Opiskellaan peruskielioppirakenteita.

vVEB303

Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Jatketaan perusrakenteiden opiskelua.

vVEB304

Monenlaista elämää

Kurssilla tutustutaan venäläiseen elämänmenoon. Vahvistetaan tapakulttuurin osaamista ja jatketaan perusrakenteiden opiskelua tekemällä runsaasti suullisia harjoituksia.

vVEB305

Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssin aiheina ovat erilaiset asumismuodot sekä terveys ja hyvinvointi. Opiskellaan perusrakenteita tekemällä runsaasti kuullun ymmärtämisen ja suullisen ilmaisun harjoituksia.

vVEB306

Kulttuuri ja mediat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Jatketaan perusrakenteiden opiskelua.

vVEB307

Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Pyritään ajankohtaisten aineistojen ja keskustelujen pohjalta tutustumaan nuorten asemaan eri maissa, haaveisiin ja mahdollisuuksiin vaikuttaa tulevaisuuteen. Aloitetaan lyhyen venäjän ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen.

vVEB308

Yhteinen maapallomme

Kurssilla tutustutaan eri maiden kulttuurisaavutuksiin, perinteisiin sekä niiden vaikutukseen nuorten elämässä nykyaikaisessa tieteen, tekniikan ja tiedotusvälineiden maailmassa. Jatketaan lyhyen venäjän ylioppilaskirjoituksiin valmistautumista. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

LUKIOSSA TAI YLÄKOULUSSA ALKANUT ESPANJA (B3-ESPANJA)

Jos aloitat espanjan opintosi vasta lukiossa, käy kurssit järjestyksessä ensimmäisestä alkaen. Jos olet aloittanut espanjan opiskelun jo yläkoulussa, aloita B3-espanjan opintosi viimeistään 3. kurssista. Voit hyvin valita myös aiempia kursseja, jos kaipaat kertausta.

Syventävät kurssit

vEAB301

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuden liittyviä ilmauksia.

vEAB302

Matkalla maailmalla

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

vEAB303

Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

vEAB304

Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

vEAB305

Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin tuomia muutoksia.

vEAB306

Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

vEAB307

Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

vEAB308

Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Soveltavat kurssit

vEAB39

Projektikurssi

Kuvataiteen ja espanjan yhteinen ilmiökokonaisuus, joka toteutetaan kansainvälisenä hankkeena espanjalaisen ystävyyskoulun kanssa. Kurssilla syvennyttään Espanjan taiteeseen, arkkitehtuuriin ja kulttuurihistoriaan sekä päästään tekemään käytännön kieliharjoittelua espanjalaisten yhteistyökumppanien kanssa. Kurssilla toteutettavasta opintomatkasta tulee kustannuksia opiskelijalle.

Kurssin työskentely ei rajoitu yhteen jaksoon, vaan jatkuu koko lukuvuoden. Kurssi arvostellaan suorituserkinnällä S/H.

vEAB310

Abikertauskurssi

Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti ylioppilastutkinnossa tarvittavia taitoja ja valmiuksia. Kurssilla kerrataan peruskielioppiasiat sekä eri viestintätilanteissa tarvittavat ilmaisut ja laajennetaan sanastoa tekemällä mm. kirjoitustehtäviä. Kurssilla ei ole oppikirjaa, ja se arvioidaan suorituserkinnällä S/H.

B3-ITALIA

Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella: IAB301–08

B3-JAPANI

Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella: JPB301–03

B3-KIINA

Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella: KIB301–03

Kaikille yhteinen kurssi

vMAY01

Luvut ja lukujonot

Pohditaan matematiikan merkitystä yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Kerrataan peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta. Vahvistetaan funktion käsitteen ymmärtämistä ja tutustutaan funktion kuvaajan piirtämisen mahdollistaviin teknisiin laitteisiin. Tutustutaan lukujonon käsitteeseen ja opetellaan ratkaisemaan erityyppisiin lukujonoihin liittyviä käytännön ongelmia.

Pakolliset kurssit

vMAA02

Polynomifunktiot ja -yhtälöt

Käsitellään polynomifunktioita ja ratkaistaan toisen asteen polynomiyhtälöitä sekä tutkitaan ratkaisujen mahdollisia lukumääriä. Ratkaistaan korkeamman asteen polynomiyhtälöitä, jotka voidaan ratkaista ilman polynomien jakolaskua. Ratkaistaan yksinkertaisia polynomiepäyhtälöitä. Havainnollistetaan polynomifunktioita sopivilla teknisillä apuvälineillä.

vMAA03

Geometria

Harjaannutaan hahmottamaan ja kuvaamaan tilaa sekä muotoa koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa. Harjaannutaan muotoilemaan, perustelemaan ja käyttämään geometrista tietoa käsitteleviä lauseita sekä ratkaisemaan geometrisia ongelmia käyttäen hyväksi kuvioiden ja kappaleiden ominaisuuksia, yhdenmuotoisuutta, Pythagoraan lausetta sekä suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometriaa.

vMAA04

Vektorit

Tutustutaan vektoreiden peruskäsitteisiin. Tutkitaan kuvioiden ominaisuuksia vektoreiden avulla ja käytetään vektoreita geometrian ongelmien ratkaisussa. Opetellaan käyttämään teknisiä apuvälineitä vektoreiden tutkimisessa sekä suoriin ja tasoihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

vMAA05

Analyttinen geometria

Opiskellaan, kuinka analyttinen geometria luo yhteyksiä geometrinen ja algebrallisten käsitteiden välille. Omaksutaan pistejoukon yhtälön käsite ja opitaan tutkimaan yhtälöiden avulla pisteitä, suo-

ria, ympyröitä ja paraabeleja. Syvennetään itseisarvokäsitteen ymmärtämystä ja opitaan ratkaisemaan tyyppiä $|f(x)| = a$ tai $|f(x)| = |g(x)|$ olevia itseisarvoyhtälöitä ja -epäyhtälöitä. Vahvistetaan yhtälöryhmän ratkaisemisen taitoja.

vMAA06

Derivaatta

Kurssilla tutustutaan raja-arvon käsitteeseen jatkuvuuden ja derivaatan perustana. Derivaattaa sovelletaan funktion kulun ja ääriarvojen tutkimisessa. Derivaatan käsitteelle annetaan paljon huomiota. Käsitteen esittelyssä korostetaan, että derivaatta ilmaisee tutkittavan suureen muutoksen voimakkuutta eli muuttumisnopeutta.

vMAA07

Trigonometriset funktiot

Kurssilla ratkaistaan trigonometrisia yhtälöitä, tarkastellaan trigonometrisia funktioita sekä tutustutaan näiden symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksiin samoin kuin derivoituvuuteen. Lisäksi opitaan derivoimaan yhdistettyjä funktioita.

vMAA08

Juuri- ja logaritmifunktiot

Tutustutaan juuri-, eksponentti- ja logaritmiyhtälöihin. Laajennetaan tarkasteltavien funktioiden joukkoa juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioilla sekä tutkitaan niiden ominaisuuksia, derivoituvuutta ja käyttöä.

vMAA09

Integraalilaskenta

Tutustutaan integraalifunktion käsitteeseen ja määritetään alkeisfunktioiden integraalifunktioita. Lasketaan pinta-aloja ja tilavuuksia määrätyn integraalin avulla sekä perehdytään muihin integraalilaskennan sovelluksiin.

vMAA10

Todennäköisyys ja tilastot

Opiskelijat ohjataan tilastollisen aineiston käsittelyn eri vaiheisiin. Lasketaan eri tunnuslukuja, käytetään tarkoituksenmukaisia laskentaohjelmia ja tulkitaan eri tilastoja sekä niistä tehtyjä johtopäätöksiä. Tutustutaan klassisen ja tilastollisen todennäköisyyden käsitteeseen, näihin liittyviin laskusääntöihin ja todennäköisyyslaskennan sovellutuksiin. Lisäksi käsitellään sekä diskreettejä että jatkuvia jakaumia.

Syventävät kurssit

vMAA11

Lukuteoria ja todistaminen

Tutustutaan logiikan alkeisiin. Tutustutaan todistusperiaatteisiin ja harjoitellaan todistamista. Tutustutaan lukuteorian peruskäsitteisiin ja tutkitaan alkulukuja sekä kokonaislukujen jaollisuutta ja yhteisiä tekijöitä.

vMAA12

Algoritmit matematiikassa

Opitaan käyttämään algoritmista ajattelua, hyödyntämään nykyaikaisia matemaattisia välineitä sekä selittämään algoritmien toimintaperiaatteita. Ratkaistaan yhtälöitä iteroimalla ja numeerisesti. Tutkitaan polynomien jaollisuuksia sekä tekijöitä.

vMAA13

Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Syvennetään differentiaali- ja integraalilaskennan teoreettisia perusteita. Tutkitaan funktioiden jatkuvuutta ja derivoituvuutta sekä täydennetään integraalilaskennan taitoja tarkastellen epäoleellisia integraaleja sekä soveltaen integraalilaskentaa todennäköisyysjakaumien tutkimiseen. Tutkitaan aidosti monotonisten funktioiden käänteisfunktioita. Laajennetaan lukujonojen tutkimista niiden raja-arvoihin sekä sarjoihin.

Soveltavat kurssit

vMAA14

Talousmatematiikka (suositellaan käytäväksi 2. vuosikurssilla)

Kurssilla perehdytään erilaisiin taloudellisiin käsitteisiin sekä muun muassa rahoitus-, rahaliikenne-, laina-, kustannus- ja verotuslaskelmiin. Laskelmia tarkastellaan sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta.

vMAA15

Kertauskurssi (suositellaan käytäväksi 3. vuosikurssilla)

Syvennetään ja yhdistellään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Valmistaudutaan pitkän matematiikan ylioppilaskirjoitukseen kertaamalla keskeisiä kohtia.

LYHYT MATEMATIIKKA

Kaikille yhteinen kurssi

vMAY01

Luvut ja lukujonot

Pohditaan matematiikan merkitystä yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Kerrataan peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta. Vahvistetaan funktion käsitteen ymmärtämistä ja tutustutaan funktion kuvaajan piirtämisen mahdollistaviin teknisiin laitteisiin. Tutustutaan lukujonon käsitteeseen ja opetellaan ratkaisemaan erityyppisiin lukujonoihin liittyviä käytännön ongelmia.

Pakolliset kurssit

vMAB02

Lausekkeet ja yhtälöt

Harjaannutaan käyttämään matematiikkaa arkielämän ongelmanratkaisussa. Opetellaan ilmaisemaan suureiden välisiä riippuvuuksia lausekkeiden ja verrantojen avulla, muotoillaan ongelmia 1. ja 2. asteen yhtälöiksi ja ratkaistaan niitä sekä laskennallisesti että graafisesti. Opetellaan käyttämään teknisiä apuvälineitä polynomifunktion tutkimisessa.

vMAB03

Geometria

Opetellaan liittämään visuaalinen näkemys osaksi matematiikan opiskelua. Hahmotetaan kaksi- ja kolmiulotteista tilaa sekä piirretään tasokuvioita ja kolmiulotteisia kappaleita. Määritetään kuvioiden ja kappaleiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Syvennetään peruskoulussa opittuja geometrian taitoja yhdenmuotoisuuden, trigonometrian ja Pythagoraan lauseen sekä koordinaatiston käytössä.

vMAB04

Matemaattisia malleja

Harjaannutaan erilaisten funktioiden käyttöön matemaattisina malleina. Tutustutaan kahden muuttujan lineaarisiin yhtälöihin sekä epäyhtälöihin ja niiden ratkaisemiseen graafisilla tai numeerisilla menetelmillä. Harjaannutaan potenssi- ja eksponenttiyhtälöiden ratkaisemisessa. Tutkitaan lukujonoja ja summia. Sovelluksia valitaan arkielämän tilanteista – kaupan, talouden ja luonnontieteiden aihepiireistä.

vMAB05

Tilastot ja todennäköisyys

Kurssilla perehdytään tilastotietojen keräämiseen, havainnollistamiseen ja tulkitsemiseen sekä tilastollisiin peruskäsitteisiin ja tunnuslukuihin laskennallisilla ja graafisilla keinoin. Tutustutaan korrelaation ja regression käsitteisiin. Tutustutaan todennäköisyyslaskennan perusteisiin ja laskulakeihin. Opetellaan laskinohjelmien tarkoituksenmukaista käyttöä.

vMAB06

Talousmatematiikka

Kurssilla perehdytään erilaisiin taloudellisiin käsitteisiin sekä muun muassa indeksi-, rahaliikenne-, laina-, kustannus- ja verotuslaskelmiin. Laskelmia tarkastellaan sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta.

Syventävät kurssit

vMAB07

Matemaattinen analyysi

Kurssilla tutustutaan polynomifunktion derivaattaan graafisin ja laskennallisin menetelmin. Opetellaan hyödyntämään derivaattaa polynomifunktioiden tutkimisen työkaluna.

vMAB08

Tilastot ja todennäköisyys II

Kurssilla laajennetaan käsitystä teknologisoituvassa yhteiskunnassa tarvittavasta tilastollisesta matematiikasta. Harjoitellaan sopivien ohjelmistojen käyttöä tilastollisten aineistojen analysoimiseksi.

Soveltava kurssi

vMAB10

Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan lyhyesti pakollisten kurssien pääkohdat, harjaannutaan käyttämään muilla kursseilla opittuja tietoja ja taitoja monipuolisesti erilaisissa ongelmanratkaisutilanteissa. Harjoitustehtävinä käytetään paljolti vanhoja ylioppilaskoetehtäviä.

BIOLOGIA

Kurssien opiskelemisesta: Valtakunnallisia pakollisia kursseja ovat BI01 ja BI02. Pakolliset kurssit suoritetaan ennen syventäviä kursseja, kysy poikkeustapauksissa neuvoa opettajalta. Syventäviä kursseja on kolme, joista BI03 on suoritettava ennen BI05-kurssia. BI04 on ihmisen biologian kurssi, joka tukee psykologian ja terveystiedon opintoja.

Pakolliset kurssit

vBI01

Elämä ja evoluutio

Kurssilla perehdytään elämän syntyyn ja kehitykseen alkusolusta monimuotoiseksi eliökunnaksi. Keskeistä on ymmärtää evoluution voima: miten eliölajit muuttuvat ja miten syntyy uusia lajeja.

Kurssi kehittää tieteellistä maailmankuvaa sekä opettaa tiedonhakua, tulkintaa ja yhteistyötaitoja. Kurssilla tehdään pienimuotoinen kokeellinen tai havaintoihin perustuva työ parin kanssa.

vBI02

Ekologia ja ympäristö

Kurssilla tutkitaan, miten luonto toimii ja miten ihminen vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti ympäristöön. Ekologian perusteiden ja elämän monimuotoisuuden merkityksen ymmärtäminen on elinehto ihmislajin tulevaisuudelle. Kurssilla tehdään itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti.

Syventävät kurssit

vBI03

Solu ja perinnöllisyys

Kurssilla perehdytään solun rakenteeseen ja toimintaan. Tärkeänä teemana on perinnöllisyys: millainen molekyyli DNA on, miten se vaikuttaa solussa ja miten perinnöllinen tieto siirtyy eteenpäin sukupolvelta toiselle. Tavoitteena on ymmärtää solun ja perinnöllisyyden merkitys eliömaailman evoluutiossa ja eliömaailman monimuotoisuuden kannalta.

vBI04

Ihmisen biologia

Kurssilla perehdytään ihmisen elämänkaareen syntymästä elämänkaaren loppuun. Tavoitteena on ymmärtää, miten eri elimistöt ja elimet yhteistoiminnassa palvelevat kehon hyvinvointia. Elintointoja säädelään monella tavalla, ja myös ihminen voi itse säädellä kehonsa toimintoja ja vaikuttaa terveyteensä. Kurssi tukee terveystiedon ja psykologian opintoja.

vBI05

Biologian sovellukset

Eläviä eliöitä hyödynnetään monessa arjen toiminnassa leipomisesta oluen panoon ja jätteiden käsittelyyn. Toisaalta geenimuunnellut elintarvikkeet, geenihoidot ja DNA:n hyödyntäminen rikostutkinnassa ovat myös arkea nykymaailmassa. Kurssin tavoitteena on antaa perustiedot bioteknologiasta ja valmiudet osallistua keskusteluun geenitekniologian käytöstä.

Soveltava kurssi

vBI7

Biologian kertauskurssi

Kurssilla kerrataan kaikkien biologian kurssien sisältöjä ja paneudutaan yo-kokeiden tehtäviin vastaamiseen. Lisäksi harjoitellaan diagrammien ja kaavakuvien piirtämistä sovellusohjelmien, Libreofficen ja Gimpin, avulla.

MAANTIEDE

Pakollinen kurssi

vGE01

Maailma muutoksessa

Kurssilla perehdymme muuttuvan maailman ilmiöihin, kuten ilmastonmuutokseen ja sen syihin. Selvitämme ilmaston lämpenemisen moninaisia vaikutuksia sekä keinoja, joiden avulla ilmastonmuutosta voitaisiin hillitä. Kurssin aikana seurataan maailman tilaa koskevaa ajankohtaisuutisointia, unohtamatta myönteisiä uutisia. Kurssilla opitaan tiedonhakua ja lähdekriittisyyttä, tutustutaan maailman riskialueisiin sekä laaditaan maantieteellisiä kirjallisia ja suullisia esityksiä.

Syventävät kurssit

vGE02

Sininen planeetta

Luonnonmaantieteen kurssi tarkastelee planeetta Maata toimivana kokonaisuutena. Keskeistä on ymmärtää maapallon eri alueiden vaihtelevia luonnonoloja: miten Auringon ja Maan sisäinen energia aikaansaavat erilaisia ilmiöitä eri alueilla: rankkasateita ja kuivuutta, hirmumyrskyjä, korkeita vuoristoja, joilla voi tapahtua maanjäristyksiä tai maanvyöryjä ja eroosiota. Kurssin tavoitteena on antaa valmiuksia luonnonmaisemien tulkintaan.

vGE03

Yhteinen maailma

Kulttuurimaantieteen kurssilla tarkastellaan, miten ihminen on ottanut Sinisen planeetan käyttöönsä. Keskeisiä aiheita ovat väestönkasvu, muuttoliikkeet, kaupungistuminen ja kulttuurien kehittymiseen vaikuttaneet tekijät sekä luonnonvarojen käyttö. Tavoitteena on ymmärtää, mitkä tekijät vaikuttavat maapallon eri alueiden kehityserojen taustalla, ja perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Kurssi tukee historian ja yhteiskuntaopin opintoja.

vGE04 Geomedia

Kurssi perehdyttää aiemmilla kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen. Kurssilla tehdään aluemaantieteellinen tai maantieteellistä ilmiötä koskeva tutkielma; vaihtoehtoisesti opiskelija voi tehdä myös osallistumis- ja vaikuttamisprojektin. Kurssin tärkein anti on

geomedian monipuolisen käytön opettelu: karttojen ja diagrammien laadinta ja tulkinta sekä paikatieto-ohjelmien käyttö. Kurssilla tutustutaan myös maantieteilijöiden mahdollisiin työtehtäviin.

Soveltava kurssi

vGE6

Maantieteen kertauskurssi

Kurssilla kerrataan kaikkien maantieteen kurssien sisältöjä ja perehdytään perusteellisesti sähköisten yo-kokeiden tehtäviin vastaamiseen. Lisäksi harjoitellaan diagrammien ja kuvien piirtämistä sovellusohjelmien, Libreofficen ja Gimpin, avulla.

FYSIIKKA

Kurssien suoritusjärjestys: pakollisen kurssin jälkeen suositellaan kursseja numerojärjestyksessä.

Pakollinen kurssi

vFY01

Fysiikka luonnontieteenä

Kurssin tarkoituksena on osoittaa fysiikan kokeellinen luonne sekä se, mihin fysiikkaa tarvitaan ja mitä fysiikan opiskelulla on saavutettavissa. Kurssilla käsitellään mm. maailmankaikkeuden ja aineen rakennetta sekä niiden suuruusluokkasuhteita. Lisäksi tutustutaan liikkeeseen sekä voimaan liikkeen muutoksen aiheuttajana. Kurssilla opiskellaan pääsääntöisesti pienryhmissä, ja kokeellinen työskentely on oleellinen osa kurssia.

Syventävät kurssit

vFY02

Lämpö

Kurssilla tutustutaan mekaanista energiaa sekä lämpöä koskeviin käsitteisiin ja tarkastellaan termodynaamiseen tilaan liittyviä ilmiöitä ja lakeja. Lämpöopin keskeisten käsitteiden avulla tutustutaan myös energiantuotannon eri ratkaisuihin kestävän kehityksen näkökulmasta. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajaohjoisesti. Kokeellinen työskentely on oleellinen osa kurssia.

vFY03

Sähkö

Tällä kurssilla tutustutaan sähköön liittyviin ilmiöihin. Kurssilla käsitellään tasavirtapiirejä sekä sähköstatiikkaa. Lakeihin ja malleihin tutustutaan kokeellisesti sekä simulaatioita apuna käyttäen, mutta myös matemaattisen mallintamisen taidot kehittyvät kurssilla. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajajohtoisesti. Kokeellinen työskentely on oleellinen osa kurssia.

vFY04

Voima ja liike

Kurssilla syvennetään ensimmäiseltä ja toiselta kurssilta tuttujen mekaanisten mallien ja lakien käsitteitä sekä tutustutaan uusiin säilymislakeihin ja malleihin. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajajohtoisesti. Kokeellinen työskentely on oleellinen osa kurssia. Mittauksissa käytetään paljon tietokonepohjaisia mittausten menetelmiä, mutta myös perinteisiä mittausten menetelmiä.

vFY05

Jaksollinen liike ja aallot

Kurssi on suoraa jatkoa neljännelle kurssille. Kurssilla käsitellään mekaniikkaa jaksollisen liikkeen näkökulmasta. Aaltoliikkeen avulla tutustutaan äänen syntyyn ja musiikkiin. Keskeisliikkeen kautta tutustutaan gravitaatioon tarkemmin. Myös lääketieteellinen näkökulma on vahvasti esillä. Kurssilla matemaattisen mallintamisen taidot kehittyvät ja opitaan tekemään uudenlaisia koe- ja mittausten järjestelyjä. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajajohtoisesti. Kokeellinen työskentely on oleellinen osa kurssia.

vFY06

Sähkömagnetismi

Kurssilla käsitellään erilaisia sähkömagnetismin liittyviä ilmiöitä. Staattinen ja muuttuva magneettikenttä sekä niiden lait ja mallit tulevat tutuiksi. Asioita käsitellään niin energian tuotannon kuin tieto- ja viestintäteknologian näkökulmasta. Kurssilla sivutaan hieman hiukkasfysiikkaa, mutta myös biologinen ja lääketieteellinen näkökulma tulevat esille sähkömagneettisten aaltojen yhteydessä. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajajohtoisesti. Kokeellinen työskentely on oleellinen osa kurssia. Kokeellisessa työskentelyssä painottuu aiempia kursseja enemmän tutkimuksellisuus.

vFY07

Aine ja säteily

Kurssilla tutustutaan modernin fysiikan ja metafysiikan peruskäsitteisiin ja tarkastellaan niiden liittymistä toisiinsa. Käsitellyksi tulevat mm. kvantittuminen, aalto-hiukkas-dualismi sekä aineen ja energian ekvivalenssi. Samalla pohditaan havainnon, havaintojen käsitteellistämisen ja koko olemassaolon ongelmia. Kurssi antaa myös näkökulmia fysiikan ja kosmologian kehittymiseen. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajajohtoisesti. Kokeellinen työskentely tapahtuu mahdollisuuksien mukaan Helsingin Yliopiston F2K-laboratorion tiloissa. Kurssia suositellaan otettavaksi yhdessä filosofian 4. kurssin kanssa.

Soveltavat kurssit

vFY8 (ja vKE14)

Ympäristötutkimus: ilmastomuutoksen kemiaa ja fysiikkaa

Kurssilla tarkastellaan ilmakehää ja sen kemiallis-fysikaalisia prosesseja ja perehdytään erityisesti ilmastomuutokseen liittyviin ilmiöihin kemian ja fysiikan näkökulmista. Katso tarkemmat tiedot produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vFY9

Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan lukion fysiikan keskeiset asiat ja valmistaudutaan fysiikan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla opiskellaan pienryhmissä sekä keskustelemalla opettajajohtoisesti.

vFY11

Cern-tiedeleiri

Kurssilla tutustutaan hiukkasfysiikan uusimpiin malleihin ja teorioihin sekä niiden kokeellisiin ja teoreettisiin tutkimusmenetelmiin. Kurssi suoritetaan pääosin Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksessa (Cern) Sveitsissä. Kurssille osallistumisen edellytyksenä on, että fysiikan kurssi numero 7 on suoritettu ennen tiedeleirille lähtöä tai kurssia suoritetaan leirin aikana. Kurssille valitaan viisi parasta opiskelijaa fysiikan kurssiarvosanojen ja vapaamuotoisen hakemuksen perusteella.

KEMIA

Opiskelun eteneminen

KE01, KE02 ja KE03 opiskellaan numerjärjestyksessä. Syventävistä kursseista KE04 ja KE05 voi opiskella keskenään vapaassa järjestyksessä, kun kurssit KE01–KE03 on opiskeltu. Syventäviä kursseja valitessasi ota yhteyttä kemian opettajaan etukäteen, jos sinun on poikettava kurssien suositellusta opiskelujärjestyksestä. Syventävistä kursseista **KE02 ja KE05 tarjotaan aina 5. jaksossa, KE03 aina 1. jaksossa ja KE04 aina 3. jaksossa**. Osa kemian opetuksesta saatetaan järjestää yhteistyössä Helsingin kuvataidelukion kanssa.

Pakollinen kurssi

vKE01

Kemiaa kaikkialla

Miksi vesi on maailman paras liuotin? Mikä alkuaine voisi olla Lemmium, ja millaisia ominaisuuksia sillä on?

Kurssilla syvennetään peruskoulussa opittujen kemian perusasioiden ymmärtämistä: keskeisiä aiheita ovat alkuaineiden jaksollinen järjestelmä sekä aineiden ominaisuuksien peruspiirteet ja niiden selittäminen. Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti kemiallisen tiedon hankintaa havaintojen ja niistä heräävien kysymysten pohjalta sekä vahvistetaan peruskoulussa saatuja turvallisen laboratoriotyöskentelyn pohjataitoja.

Syventävät kurssit

vKE02

Ihmisen ja elinympäristön kemiaa

Kurssilla tarkastellaan mm. kemian merkitystä hyvinvoinnin ja terveyden kannalta. Jatketaan 1. kurssin teemoja, mutta nyt keskiössä ovat tavallisimmat orgaaniset yhdisteet: rakenteiden mallintaminen ja analysointi erilaisten tiedonkäsittelytyökalujen avulla ja ominaisuuksien selittäminen rakenteen avulla. Kokeellisessa työskentelyssä harjoitellaan tavallisimpien työvälineiden ja reagenssien edistyneempää käyttöä. Tarkastellaan myös aineiden määriä laskennallisesti ja opetellaan valmistamaan liuoksia. Kurssilla tarvitaan KE01-kurssilla opiskeltuja tietoja ja taitoja.

vKE03

Reaktiot ja energia

Miten valmistetaan aspiriinia? Miten niin $2 + 1 = 2$? Mihin katalyytti vaikuttaa? Mikä on kemian merkitys energiaratkaisujen ja ympäristön kannalta? Kurssilla opiskellaan teoriassa ja kokeellisesti erilaisia kemiallisia reaktioita sekä niihin liittyviä malleja, työtapoja ja käsitteitä, laitetaan kemian kielioppi kohdalleen ja opitaan käsittelemään kemiallista reaktiota matemaattisesti. Kurssilla tarvitaan sekä KE01- että KE02-kurssilla opiskeltuja tietoja ja taitoja.

vKE04

Materiaalit ja teknologia

Mihin MacGyver tarvitsi klemmaria, purkkapaperia ja tomaattia? Tutustutaan fysikaaliseen kemiaan ja materiaalitutkimukseen. Erityisesti perehdytään polymeerien ja metallien kemiaan, niiden ominaisuuksiin, käyttöön ja elinkaareen. Hapettumis-pelkistymisreaktiot ovat substanssin ydintä. Syvennetään KE01-kurssilla opittua jaksollisen järjestelmän ymmärtämistä ja ideoidaan kemiallisen ongelman ratkaisemista.

vKE05

Reaktiot ja tasapaino

Mitä tarkoittaa titraus? Miten ammoniakkaa valmistetaan? Kurssilla tutkitaan monipuolisesti kemiallisia tasapainotiloja ja niihin liittyviä ilmiöitä luonnossa ja ihmiskehossa. Kemiallisten ongelmien laskennallinen ratkaiseminen vahvistaa myös matemaattisia taitoja. Tavoitteena on tehdä näkyväksi

kemian merkitys kestävän tulevaisuuden rakentamisessa ja oppia tutkimustulosten ja -prosessien arviointia.

Soveltavat kurssit

vKE7

Kertauskurssi

Kurssilla syvennetään aikaisempia kemian tietoja ja pyritään muodostamaan kokonaiskuva eri kemian osa-alueista. Kurssilla pyritään varmistamaan, että hallitset sähköisessä ylioppilaskirjoituksessa vaadittavat TVT-taidot. Eri tyyppisiin kemian reaalikokeen kysymyksiin vastaamista harjoitellaan monenlaisten tehtävien avulla. Tavoitteena on myös auttaa saavuttamaan sellaiset kemian tiedot ja taidot, että on mahdollista jatkaa kemiaa soveltavien alojen opintoja korkeakouluissa. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä S/H. Sen saavuttamiseksi tulee palauttaa mahdolliset kurssitehtävät sovitun aikataulun mukaisesti ja osallistua aktiivisesti opetukseen.

vKE14 (ja vFY8)

Ympäristötutkimus: ilmastonmuutoksen kemiaa ja fysiikkaa

Fysiikan ja kemian yhteisellä kurssilla tutkitaan ilmakehää ja sen kemiallis-fysikaalisia tapahtumia erityisesti ilmastonmuutokseen liittyvistä näkökulmista. Katso tarkemmat tiedot produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

USKONTO (ev.lut.)

Pakolliset kurssit

vUE01

Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Kurssilla tarkastellaan uskontoa ilmiönä, perehdytään maailman uskontotilanteeseen sekä uskonnottomuuteen, uskonnonvapauteen ja katsomusten väliseen dialogiin. Lisäksi kurssilla perehdytään juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteisiin juuriin ja keskeisiin piirteisiin. Tarkastelun kohteina ovat uskontojen pyhät kirjat, etiikka, elämäntapa ja suhde yhteiskuntaan eri puolilla maailmaa.

vUE02

Maailmanlaajuinen kristinusko

Kurssilla käsitellään katolisen, ortodoksisen ja protestanttisen kristillisyyden syntyä, erityispiirteitä, eettistä ajattelua sekä vaikutuksia yksilöön ja yhteiskuntaan. Lisäksi tarkastelun kohteina ovat karismaattinen kristillisuus, kristillisperäiset uskonnot, ekumenia sekä ajankohtaiset kristinuskoon liittyvät kysymykset.

Syventävät kurssit

vUE03

Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Kurssin aiheina ovat hindulaisuus, buddhalaisuus, jainalaisuus, sikhiläisyys, shintolaisuus, taolaisuus, kungfutselaisuus, luonnonuskonnot (esim. vodou) ja uususkonnollisuus. Kurssilla perehdytään uskontojen syntyyn, oppiin ja suuntauksiin sekä tarkastellaan uskontojen vaikutusta yksilöön ja yhteiskuntaan.

vUE04

Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Kurssilla tutustutaan Suomen uskontotilanteeseen ja suomalaisten uskonnollisuuteen. Historian kautta tullaan tähän päivään ja tarkastellaan, miten uskonto vaikuttaa suomalaisessa yhteiskunnassa ja yksilöiden elämässä. Suomessa vaikuttavien uskonnollisten yhteisöjen lisäksi kurssilla tarkastellaan uskonnottomuutta ja uskontokritiikkiä. Kurssilla käsitellään myös uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen liittyvää ajankohtaista keskustelua.

vUE05

Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Kurssilla perehdytään uskonnon, taiteen ja populaarikulttuurin vuorovaikutukseen sekä uskontojen tutkimukseen. Tarkastelun kohteina ovat uskonnolliset teemat taiteen ja populaarikulttuurin eri muodoissa, uskonnollinen symboliikka, uskonnollisten tilojen arkkitehtuuri, suomalainen kulttuuri-perintö sekä teologia ja uskontotiede.

vUE06

Uskonnot ja media

Kurssilla perehdytään uskonnon ja median vuorovaikutukseen. Tarkastelun kohteina ovat esimerkiksi median valta ja eri uskontojen mediajulkisuus, uskonnollinen kieli ja kuvasto mediassa sekä uskonnollinen media ja median hyödyntäminen uskonnoissa.

Soveltava kurssi

vUE8

Uskonnon kertauskurssi

Kurssilla kerrataan uskonnon pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla tutustutaan uskonnon ylioppilaskokeen rakenteeseen, erilaisiin tehtävätyyppeihin ja aiempien vuosien kysymyksiin sekä harjoitellaan esseiden kirjoittamista.

USKONTO (ortodoksi)

Kurssit UO01 ja UO02 tarjotaan Verkkolukion etä- ja lähiopetuksen tarjottimella.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Pakolliset kurssit

vET01

Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu

Kurssilla perehdytään erilaisiin maailmankatsomuksiin – esimerkiksi filosofisiin, poliittisiin, sekulaareihin, uskonnollisiin ja elämäntapoihin liittyviin – sekä niiden perusteisiin. Kurssilla paneudutaan myös kriittiseen informaationkäsittelyyn aina omien psykologisten ajatteluohjelmien tunnistamisesta erilaisten instituutioiden ja medioiden toimintatapojen ymmärtämiseen.

vET02

Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä

Kurssilla tutustutaan erilaisiin ihmiskäsityksiin ja opitaan soveltamaan niitä muiden katsomuksellisten käsitteiden kanssa oman identiteetin rakentamiseen ja keskeisiin omiin hyvää elämää koskeviin kysymyksiin. Kurssilla pohditaan elämän merkityksellisiä valintoja, vertaillaan erilaisia hyvän elämän malleja sekä perehdytään ihmisoikeuksiin katsomuksellisen ajattelun perustana.

Syventävät kurssit

vET03

Yksilö ja yhteisö

Kurssilla tutustutaan yhteiskuntatutkimuksen perusteisiin kuten sosiaalisiin tosiasioihin, yhteiskunnallisiin rakenteisiin ja modernin länsimaisen yhteiskunnan erityispiirteisiin. Kurssilla ihmistä tarkastellaan sosiaalisena, yhteiskunnallisena ja yhteisöllisenä olentona. Kurssin tavoitteena on lisätä omaa ymmärrystä siitä, miksi maailma on yhteiskunnallisesti ja poliittisesti tänään tällainen kuin on – ja millaisia oletuksia sekä periaatteita tämän päivän poliittisen keskustelun taustalla on.

vET04

Kulttuurit katsomuksen muokkaajina

Kurssilla tarkastellaan kulttuurin käsitettä kaikessa laajuudessaan ja ihmistä kulttuurisena olentona sekä tutustutaan suomalaisen kulttuurin moninaisuuteen ja historialliseen rakentumiseen. Kurssilla pohditaan sitä, missä määrin ajatuksemme, tapamme, toiveemme, itseymmärryksemme, sukupuolemme jne. ovat kulttuurisesti rakentuneita. Kurssilla tarkastellaan myös kulttuurien välisiä suhteita, monikulttuurisuutta ja rasismia.

vET05

Katsomusten maailma

Kurssilla tutustutaan keskeisiin uskonnollisiin ja uskonottomiin maailmankatsomuksiin sekä uskonnotutkimukseen ja -kritiikkiin. Kurssilla perehdytään uskontojen (eritoten monoteististen uskontojen) sekä uskonottomuuden historiaan ja nykypäivään, sekä ajankohtaisiin keskusteluihin esim. uskonnon, kulttuurin ja politiikan suhteesta, sekularisaatiosta ja fundamentalismista jne.

vET06

Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus

Kurssilla käsitellään ihmiskunnan kehitystä lokaalisesta eläimestä globaaliksi olenoksi, tässä ja nyt elävästä oliosta abstraktien ideaalien pohtijaksi. Kurssi matkaa Prometheus-myytistä teknoutopioihin ja -dystopioihin, ja siinä käsitellään niin klassisen kuin populaarikulttuurinkin näkökulmia. Kurssilla tutustutaan tulevaisuuden tutkimukseen, teknologian ja ihmisen suhteeseen, tekoälyyn, transhumanismiin ja muihin ihmiskunnan tulevaisuuden skenaarioihin.

Soveltava kurssi

vET8

Kertauskurssi

Kurssilla käydään läpi pakollisten ja syventävien kurssien keskeiset tavoitteet ja sisällöt sekä pyritään luomaan laajempi yleiskuva länsimaisen ajattelun maailmankatsomuksellisista virtauksista luonnontieteistä filosofiaan, humanismiin ja uskontoihin. Kurssilla tuetaan oman elämäkatsomuksen rakentamista katsomuksellisen sivistyksen avulla. Kurssin tavoitteena on myös harjaannuttaa yleisiä kriittisen ajattelun ja kirjoittamisen taitoja, joista on merkittävästi hyötyä elämäkatsomustiedon yokeiden lisäksi eritoten muiden reaaliaineiden sekä äidinkielen kokeissa. Kurssilla perehdytään elämäkatsomustiedon ylioppilaskokeiden tehtäviin ja niihin vastaamiseen.

FILOSOFIA

Pakolliset kurssit

vFI01

Johdatus filosofiseen ajatteluun

Kurssin tavoitteena on perehtyä filosofisen ajattelun perusvälineisiin sekä harjoitella niiden käyttöä. Näitä ovat keskeisesti abstrakti käsitteellinen ajattelu (mukaan lukien käsitteiden analysoiminen ja määrittely), väitteiden tunnistaminen, analysoiminen ja kriittinen arvioiminen sekä johdonmukaisen argumenttien rakentaminen. Kurssilla tarkastellaan myös tietoa ja tiedettä filosofian näkökulmasta sekä sovelletaan opittua erilaisiin tiedonlähteisiin medioista koulun eri oppiaineisiin ja niiden edustamiin tieteenaloihin.

vFI02

Etiikka

Kurssilla opitaan yleiset käsitteelliset välineet filosofiseen eettiseen pohdintaan sekä oman elämän valintojen ja merkityksen käsittelemiseen. Kurssilla käydään läpi niin moraalisiin liittyviä käsitteellisiä erotteluita kuin teorioita sekä pohditaan yksilökohtaisempia ja soveltavampia konkreettisia eettisiä kysymyksiä yksilön hyvän elämän edellytyksistä ympäristöetiikkaan.

Syventävät kurssit

vFI03

Yhteiskuntafilosofia

Kurssilla perehdytään yhteiskuntafilosofian traditioon, sen keskeisiin käsitteisiin (mm. vapaus, oikeus, oikeudenmukaisuus, valta, demokratia, valtio) ja kysymyksenasetteluihin (yksilön ja yhteisön suhde, yhteiskuntajärjestyksen perusteet, yhteiskunnallisen vallankäytön oikeutus jne.). Kurssilla tutustutaan myös poliittiseen filosofiaan: aatteisiin ja ideologioihin sekä nykymaailmaan ja -kulttuuriin liittyviin ajankohtaisiin kysymyksiin (esim. talous, sukupuoli, globaali oikeudenmukaisuus).

vFI04

Tieto, tiede ja todellisuus

Kurssilla perehdytään metafysiikan, yleisen tieto-opin sekä tieteenfilosofian keskeisiin filosofisiin erotteluihin ja kysymyksenasetteluihin. Kurssilla pohditaan sekä todellisuuden perimmäistä luonnetta että ihmisen suhdetta siihen. Tavoitteena on myös oppia arvioimaan erilaisia todellisuutta koskevia väitteitä, maailmaa koskevan tiedon luotettavuutta sekä eritoten eri tieteiden tapaa hahmottaa todellisuus. Kurssi on käsitteellisesti ja ajatuksellisesti kohtuullisen vaativa, joten se suositellaan valittavaksi vasta kolmantena opiskeluvuotena (esim. vFI5:n voi aivan hyvin ottaa aikaisemmin).

Soveltavat kurssit

vFI5

Taidefilosofia/estetiikka

Kurssilla perehdytään taiteen ja kauneuden käsitteiden historiaan ja merkitykseen. Kurssilla käsitellään myös taiteellisen merkityksen, sen tulkinnan ja arvottamisen kysymyksiä, sekä taiteen ja moraalin välisiä kysymyksiä. Tavoitteena on myös oppia ymmärtämään tämän päivän taiteen haasteita niin suhteessa traditioon kuin tämän päivän yhteiskunnalliseen todellisuuteen. Mahdollisuuksien mukaan käsitellään myös yksittäisiin taiteenlajeihin liittyviä filosofisia kysymyksiä.

vFI6

Kertauskurssi

Kurssilla käydään läpi pakollisten ja syventävien kurssien keskeiset tavoitteet ja sisällöt sekä pyritään luomaan laajempi yleiskuva filosofiasta ja sen historiasta. Kurssin tavoitteena on myös harjaannuttaa filosofisen ajattelun ja kirjoittamisen taitoja, joista on merkittävästi hyötyä filosofian yo-kokeiden lisäksi eritoten äidinkielen ja muiden reaaliaineiden kokeissa. Kurssilla perehdytään filosofian ylioppilaskokeiden tehtäviin ja niihin vastaamiseen.

vFI7

Ei-länsimainen filosofia

Kurssilla tutustutaan muiden kuin länsimaisen kulttuurin filosofisiin perinteisiin ja ajatteluun. Kurssilla käsitellään ainakin alkuperäiskansojen ajattelua, kiinalaista, intialaista ja afrikkalaista filosofiaa sekä islamilaisen filosofian traditiota. Tarkoituksena on hakea näiden avulla myös kriittistä perspektiiviä länsimaiseen ajatteluun.

Huomaa myös filosofian ja puheilmaisuuden yhteistyökurssi **vPU7: Puhu viisaasti!**

PSYKOLOGIA

Psykologian opiskelu aloitetaan ensimmäisellä kurssilla.

Pakollinen kurssi

vPS01

Psyykinen toiminta ja oppiminen

Ihmistä tarkastellaan biologisena, psyykkisenä, sosiaalisena ja kulttuurisena olentona. Kurssilla käsitellään ihmisen toimintaan vaikuttavia biologisia tekijöitä, kuten hermoston rakennetta, sekä sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta, kuten sosiaalistumista ja normien omaksumista. Lisäksi perehdytään opiskeluun ja oppimiseen, tunteisiin ja motivaatioon sekä psykologian tutkimuskohteisiin ja tutkimusmenetelmiin.

Syventävät kurssit

vPS02

Kehittyvä ihminen

Kurssilla perehdytään kehityksen osa-alueisiin, erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän psykologiaan ja niihin liittyvään teoria- ja tutkimustietoon. Tarkasteltavia kehityksen osa-alueita ovat mm. fyysinen, kognitiivinen, emotionaalinen ja psykososiaalinen kehitys. Tarkastellaan kehityksen jatkuvuutta elämänkaaren aikana ja erityisesti nuoruusiän minuuden ja minäkäsityksen, identiteetin, ajattelun ja sukupuoli-identiteetin kehitystä.

vPS03

Tietoa käsittelevä ihminen

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat kognitiiviset perusprosessit kuten tarkkaavaisuus, havaitseminen, oppiminen, muisti ja tietoisuus. Lisäksi opiskelija valitsee yhden korkeamman tason kognitiivisen toiminnon, johon perehtyy. Kurssilla käydään läpi myös hermoston perusrakenne ja sen toimintaa. Tavoitteena on, että opiskelija hyödyntäisi kurssilla saamiaan tietoja omaan oppimiseensa ja pystyisi paremmin arvioimaan ja kehittämään opiskelutaitojaan.

vPS04

Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys

Kurssilla perehdytään tunteiden muodostumiseen, tunnistamiseen ja kulttuurisidonnaisuuteen sekä tunteiden osuuteen psyykkisessä hyvinvoinnissa. Kurssin sisältönä ovat myös uni ja nukkuminen, stressi, kriisit ja kriisitilanteiden selviytymiskeinot. Kurssilla puhutaan myös mielenterveyden ylläpitämisestä ja lisäksi perehdytään mielenterveyden ongelmiin ja niiden hoitokeinoihin.

vPS05

Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Kurssilla tarkastellaan persoonallisuuden pysyvyyttä ja muuttuvuutta. Kurssilla käsitellään eri persoonallisuusteorioita ja niiden näkemyksiä persoonallisuuden muodostumisesta. Lisäksi tarkastellaan, miten erilaiset tilannetekijät ja ryhmäilmiöt vaikuttavat yksilön toimintaan ja miten kulttuuri vaikuttaa persoonallisuuteen ja vuorovaikutukseen.

Soveltavat kurssit

vPS7

Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan psykologian kurssien ydinsisältöjä ja syvennetään psykologista tietoa. Tarkastelun kohteena ovat mm. psyykkistä toimintaa selittävät teoriat, psykologisen tiedon soveltaminen ja psykologian ylioppilaskokeen eri tehtävätyypit.

vPS8

Sosiaalipsykologian perusteet

Kurssin sisältönä on sosiaalinen vuorovaikutus yksilöiden ja ryhmien välisissä suhteissa. Kurssilla perehdytään mm. sosiaaliseen havaitsemiseen, oman ja toisten toiminnan syiden arviointiin sekä arvoihin ja asenteisiin ja niiden tutkimiseen. Ihmissuhteisiin ja ryhmien toimintaan vaikuttavina tekijöinä tarkastellaan lisäksi mm. prososiaalisuutta, attraktiota, rakkautta ja aggressiota.

HISTORIA

Pakolliset kurssit

vHI01

Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssi tarkastelee ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä tämän tuloksena tapahtunutta kulttuuriympäristön rakentumista ja kehittymistä esihistoriasta nykyaikaan. Kurssilla tutkitaan globaalia kulttuuriympäristöä ihmisyhteisöjen elinkeinojen, teknologioiden sekä yhteiskunta- ja perherakenteiden näkökulmista.

vHI02

Kansainväliset suhteet

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta nykypäiviin. Kansainvälisen politiikan ilmiöitä analysoidaan esimerkiksi aatteellisen, taloudellisen ja valtapoliittisen kehityksen näkökulmasta.

vHI03

Itsenäisen Suomen historia

Kurssilla käsitellään Suomen historian keskeisiä poliittisia, yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja taloudellisia muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvun puolivälistä nykypäivään. Suomen historia liitetään myös osaksi laajempaa eurooppalaista ja globaalia kehystä.

Syventävät kurssit

vHI04

Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys

Kurssi tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään kulttuuriin, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa.

vHI05

Ruotsin itämaasta Suomeksi

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kursilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa.

vHI06

Maailman kulttuurit kohtaavat

Kurssilla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaiseksi käsitteeksi. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina.

Soveltavat kurssit

vHI7.hanko

Sota-arkeologiaa Hangossa

Syksyn 2022 projektikurssi paneutuu arkeologiaan. Kurssi sisältää johdatuksen aiheeseen koulussa (vierailijaluentoja), ja osa kurssista suoritetaan aitona arkeologisena tutkimuksena paikan päällä. Kaivauspaikkana on Hangon keskustassa sijaitseva venäläiskomentaja Kabanovin vuosina 1940–41 käytössä ollut bunkkeri. Käytännön kaivaustyöt tapahtuvat Hangossa syyskuun 2022 alussa. Kurssin asiantuntijana ja kaivausten johtajana toimii Jan Fast, joka viimeistelee väitöskirjaansa Hangon Tuliniemen saksalaisten kauttakulkuleiristä 1941–44.

vHI7.holokausti

Holokausti-projektikurssi

Historian soveltavalla kurssilla vHI7 perehdytään holokaustiin sekä sen taustoihin ja toteutukseen 1930–40-luvuilla. Kurssilla kehitetään monilukutaitoa hyödyntämällä monipuolisesti erilaisia materiaaleja (mm. aikalaisdokumenteja, kirjallisuutta, elokuvia, kuvalähteitä sekä ajankohtaisia mediatekstejä). Kotimaassa vierailaan mm. Helsingin synagogassa ja ulkomailla lukuisissa kohteissa. Kurssi sisältää pääosin omakustanteisen neljän päivän matkan Puolaan, Auschwitziin ja Krakovaan viidennessä jaksossa. Kurssi toteutetaan yhteistyössä Kuvataidelukion kanssa. Kurssin toteutuminen on riippuvainen kaupungin myöntämästä kansainvälisen toiminnan tuesta.

vHI8

Kertauskurssi

Ylioppilaskokeisiin valmistava soveltava kurssi.

Pakolliset kurssit

vYH01

Suomalainen yhteiskunta

Kurssi perehdyttää valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään ja keskittyy erityisesti suomalaisen yhteiskunnan analyysiin. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskuntarakenteet, valta ja aktiivinen kansalaisuus. Kurssi innostaa myös itse vaikuttamaan opiskelijaa lähellä oleviin asioihin. Kurssilla harjoitellaan yhteiskunnan kriittistä ja analyttistä tarkastelua eri väestöryhmien ja yhteiskunnallisten toimijoiden kannalta.

vYH02

Taloustieto

Kurssilla tutustutaan mikro- ja makrotalouden keskeisiin peruskäsitteisiin ja teorioihin. Tutustumme Suomen ja kansainvälisen talouselämän nykytilaan ja tulevaisuuden näkyymiin. Kurssi ohjaa opiskelijaa ymmärtämään omaan kotitalouteensa vaikuttavia taloudellisia ja poliittisia tekijöitä. Lisäksi kurssilla opitaan käytännönläheisiä taloudellisia taitoja ja pohditaan taloudellisten päätösten eettistä puolta.

vYH03

Suomi, Eurooppa ja globaali maailma

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssin aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun.

Syventävä kurssi

vYH04

Kansalaisen lakitieto

Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Soveltavat kurssit

vYH5.propaganda

Propagandaa!

Propaganda on aatteen tai opin järjestelmällistä levitystä, jolla pyritään muokkaamaan mielipidettä. Propaganda luo mielikuvia ja pyrkii hallitsemaan mieliä. 2.–4. vuosikurssin opiskelijoille suunnattu yhteiskuntaopin projektikurssi toteutetaan yhteistyössä musiikin (MU01, MU02 tai vVÄT6.musiikki), kuvataiteen (KU013), äänisuunnittelun (VÄT4) ja puheilmaisun (PU2) kanssa.

Kakkosjaksolle sijoittuvalla yhteiskuntaopin kurssilla tutustutaan propagandan historiaan, teoriaan ja nykymuotoihin. Opiskelijat toteuttavat haluamastaan aiheesta taiteellisen tuotoksen valitsemansa taideaineen kurssilla. Taideaineen kurssi tulee olla valittuna toiseen, kolmanteen tai neljänteen jaksoon. Kokonaisuus huipentuu CaisaKallio-festivaaleilla 5. jaksossa.

vYH6

Kertauskurssi

Kertauskurssilla valmistaudutaan yhteiskuntaopin ylioppilaskokeeseen. Kurssilla perehdytään etenkin vastaustekniikkaan sekä erilaisiin tehtävätyyppeihin ja harjoitellaan käytännössä esseetehtävien rakentamista.

TERVEYSTIETO

Pakollinen kurssi

vTE01

Terveyden perusteet

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten ja opiskelijoiden esille nostamien asioiden käsittely.

Syventävät kurssit

vTE02

Ihminen, ympäristö ja terveys

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyysosaamiseen osana kestävästä tulevaisuudesta. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn.

vTE03

Terveyttä tutkimassa

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämisessä lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti.

Soveltava kurssi

vTE5

Terveystiedon kertauskurssi

Kurssin tavoitteina on kerrata terveystiedon 1., 2. ja 3. kurssin sisältöjä, syventää eri aihepiirien osaamista sekä valmistaa opiskelijaa ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla harjoitellaan ylioppilaskirjoituksissa mahdollisesti tarvittavia tietokoneohjelmia sekä esseevastauksien kirjoittamista.

LIIKUNTA

Pakolliset kurssit

vLI01

Energiaa liikunnasta

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys vahvistuu uuden oppimisen sekä liikunnan tuoman ilon ja virkistykseen myötä.

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen. Kurssilla toteutettavat liikuntamuodot sovitaan opiskelijoiden toiveiden ja käytännön mahdollisuuksien mukaan.

vLI01-kurssista tarjotaan myös verkkokurssia, jonka voi valita kurssitarjottimelta 9. riviltä eli lukujärjestyksen ulkopuolelta.

vLI02

Aktiivinen elämäntapa

Tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään, että liikuntaharrastusten lisäksi toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia tukeva fyysinen aktiivisuus muodostuu arjen valinnoista ja pitkäkestoisen istumisen välttämisestä.

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen. Kurssilla toteutettavat liikuntamuodot sovitaan opiskelijoiden toiveiden ja käytännön mahdollisuuksien mukaan.

Syventävät kurssit

vLI03

Terveyttä liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen. Kurssilla toteutettavat liikuntamuodot sovitaan opiskelijoiden toiveiden ja käytännön mahdollisuuksien mukaan.

vLI04

Yhdessä liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuvat opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä voi olla jokin yhdessä toteutettava liikunta, kuten vanhojenpäivän tanssit tai muu projektiluonteinen kokonaisuus.

vLI05

Hyvinvointia liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisuuden kokemuksia.

Kurssilla toteutettavat liikuntamuodot sovitaan opiskelijoiden toiveiden ja käytännön mahdollisuuksien mukaan. Osa liikuntamuodoista voi olla maksullisia, ja niiden kustannukset opiskelija maksaa itse.

Soveltava kurssi

vLI6

Palloilukurssi

Osaamistavoitteet: kurssilla tutustutaan palloilulajeihin. Kurssin puitteissa järjestetään harjoituksia eri lajeista. Lajit sovitaan tarkemmin kurssilla.

Keskeiset sisällöt: Harjoituksissa keskitytään pelitaktisiin ja -teknisiin asioihin. Lajeja voivat olla salibandy, jalkapallo, pesäpallo, kaukalopallo, lentopallo, sulkapallo, ultimate, käsipallo tai jokin muu palloilulaji. Kurssilla korostuvat yhteishengen luonti, reilu peli sekä taito organisoida ja toiminta joukkueen jäsenenä.

KUVATAIDE

Pakolliset kurssit

vKU01

Kuvat ja kulttuurit

Kurssilla kokeillaan monipuolisesti erilaisia kuvailmaisun keinoja, työtapoja, materiaaleja ja teknologioita tavoitteena omakohtainen ja ennakkoluuloton kuvailmaisuus. Kurssilla tarkastellaan visuaalisen kulttuurin ilmiöitä, kulttuuri-identiteettiä ja kuvan kieltä. Tutustutaan kuvien analysointitapoihin sekä kuvataiteen ajankohtaisiin ilmiöihin mm. näyttelykäynneillä.

vKU02

Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Taiteellisen tutkimuksen kohteena on sosiaalinen, kulttuurinen, teknologinen ja rakennettu ympäristö sekä luonnonympäristö ja niihin liittyvät visuaalisen kulttuurin ilmiöt. Tavoitteena on ymmärtää ympäristön käsitteen rakentuneisuus ja purkaa kahtiajakoa luonnon ja kulttuurin välillä. Tutustumme tapoihin, joilla ympäristöä ja ihmisen, luonnon ja teknologian suhdetta on käsitelty taiteessa. Kurssilla perehdytään esimerkiksi ympäristötaiteeseen, biotaiteeseen ja arkkitehtuuriin.

Syventävät kurssit

vKU03

Osallisena mediassa

Kurssilla lähestytään mediakulttuuria ja mediataidetta oman kuvailmaisun ja visuaalisen ajattelun keinoin. Käsiteltäviä aiheita ovat mm. kuvitus, taitto ja graafinen suunnittelu. Kurssilla pohditaan, miten maailma näyttäytyy meille medioituna, katsottuna aina jonkin median kautta. (Jaksossa 3 oleva vKU03-kurssi tekee yhteistyötä vME2-kurssin kanssa.)

vKU04

Taiteen monet maailmat

Kurssin keskeinen sisältö on kuvataide tuotettuna eri aikoina, eri ympäristöissä ja eri kulttuureissa. Tarkastellaan, miten taiteen tehtävä on muuttunut erilaisten yhteiskunnallisten, kulttuuristen ja teknologisten muutosten seurauksena. Eri aikojen kuvataiteen sisällöt ja ilmaisutavat tulevat tutuiksi ja rikastuttavat omaa kuvailmaisuutta.

Soveltavat kurssit

vKU5

Kuvataiteen projekti: Nykytaide

Kurssilla tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, yhteisötaiteeseen, installaatiotaiteeseen, performanssiin ja taiteen ja teknologian rajapintoihin. Pohdimme ja kokeilemme kurssin aikana erilaisia lähestymistapoja taiteelliseen työskentelyyn. Lopputyönä kurssilla muodostettavat työryhmät toteuttavat yhteisen teoksen.

vKU6

Valokuvaus

Kurssilla tarkastellaan valokuvaa taiteellisena, dokumentaarisena ja teknologisena ilmiönä teemoja ja tekniikoita vaihdellen. Sisältöalueita ovat muun muassa kameran toimintaperiaatteet, valokuvauksen ilmaisulliset elementit, studiovalokuvaus, nykyvalokuvataide ja valokuvan historia. Kokeellisella kurssilla perehdytään myös filmivalokuvaukseen ja pimiötyöskentelyyn.

vKULD02

Kuvataiteen lukiodiplomi

Kallion lukiossa voi suorittaa lukiodiplomin kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tarkoitus on antaa opiskelijoille mahdollisuus osoittaa erityistä osaamista kuvallisessa ajattelussa, visuaalisen kulttuurin tuntemuksessa sekä kuvan tekemisen taidoissa. Lukiodiplomikurssin aikana opiskelija toteuttaa teoksen ja siihen liittyvän portfolion Opetushallituksen valtakunnallisten ohjeiden ja vuosittain vaihtuvien tehtävänantojen mukaisesti. Diplomin suorittaminen edellyttää neljää käytyä pohjakurssia. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kuvataiteen-lukiodiplomi>

MUSIIKKI

Pakolliset kurssit

vMU01

Musiikki ja minä

Kurssilla tutustutaan monenlaiseen musiikkiin ja omaan muusikkouteen laulaen, soittaen, keskustellen ja musiikkia kuunnellen. Säveltämiseen ja oman musiikin tekemiseen tutustutaan erilaisten harjoitusten avulla. Laulutekniikan ja soittimien opiskelu aloitetaan alkeista, mutta kurssilla ehditään jo varsin pitkälle yhteismusisoinnissa. Jokaisen opiskelijan toivotaan kehittävän kurssilla nimenomaan niitä taitoja, joihin on tähän asti saanut vähiten harjoitusta.

Kurssilla sävelletään omaa musiikkia, jota voi halutessaan hyödyntää muiden aineiden kursseilla. Mahdollisia yhteistyöaineita ovat esim. media, äänitekniikka, kuvataide, kirjallinen ilmaisu, englanti, puheilmaisu, teatteri ja tanssi.

vMU02

Moniääninen Suomi

Kurssilla perehdytään suomalaiseen taide-, populaari- ja perinnesävellykseen käytännön musisoinnin ja kuuntelun avulla. Musiikin analysointiin haetaan tuntumaa ja työkaluja. Laulutekniikkaa kehitetään edelleen. Kurssilla voi keskittyä opiskelemaan mieleistään soitinta tai kokeilla monipuolisesti useampia instrumentteja.

Kurssilla sävelletään omaa musiikkia, jota voi halutessaan hyödyntää muiden aineiden kursseilla. Mahdollisia yhteistyöaineita ovat esim. media, äänitekniikka, kuvataide, kirjallinen ilmaisu, englanti, puheilmaisu, teatteri ja tanssi.

Syventävät kurssit

vMU03–04

Musaproggis

Kursseille osallistuminen edellyttää vMU01- ja vMU02-kurssien suorittamista.

Kurssilla (joka koostuu kahdesta kurssista, sekä 3. että 4. kurssi on valittava) valmistetaan musiikkiesitys, joka kattaa monipuolisesti tuttuja ja tuntemattomia tyylilajeja. Opiskelijat suunnittelevat esityksen teeman ja valitsevat esitettävän ohjelmiston. Kurssilla voi keskittyä esim. laulamiseen tai laulaa ja soittaa useita instrumentteja, oman valinnan mukaan. Kaikille muusikoille aloittelijasta ammattilaisiin löytyy sopivaa tekemistä.

Soveltavat kurssit

vMU5

Keikkaputki

Kurssille osallistuminen edellyttää vMU01-kurssin suorittamista.

Alun perin Joulun ajan keikkaputki -nimellä kulkenut moduuli toimii nykyisin alustana ympärivuotiselle musiikin tekemiselle koulun tilaisuuksiin ja juhliin. Pääosiltaan Keikkaputki toteutetaan toisessa ja kolmannessa jaksossa, ja sen päätavoite on valmistaa ohjelmaa joulunajan tilaisuuksiin. Kurssi sisältää paljon itsenäistä harjoittelua ja treenaamista pienryhmissä. Tällä kurssilla pääset osallistumaan hienoihin kalliolaisiin perinteisiin ja myös uudistamaan niitä.

vMU6

Kamariorkesteri

Kallion kamariorkesteriin kuuluu orkesterisoitinten lisäksi lyömäsoittajia, kitaristeja, pianisteja, kan-
telisteja, haitaristeja, laulajia jne. produktiosta riippuen. Orkesteri esiintyy lakkiaisissa ja vanhojen
tansseissa, mutta voi toimia yhteistyössä myös teatteri- tai muiden taideproduktioiden kanssa tai
järjestää muita esiintymisiä kiinnostusten mukaan.

Orkesterin voi valita lukio-opintojen aikana 1–3 kertaa. Kokemuksen myötä opiskelija voi ottaa hoi-
taakseen yhä vastuullisempia tehtäviä ja laajentaa osaamistaan uusille alueille.

vMU7–vMU10

Kuoro

Kuorossa lauletaan neliäänistä ohjelmistoa laidasta laitaan, se on oivallinen paikka harjoittaa laulu-
tekniikkaa ja äänissä laulamisen taitoa. Vaikka työtä tehdään tosissaan, hyvä meininki on tärkeäm-
pää kuin jalo äänenmuodostus. Pääsykoetta ei ole. Kuoro tekee vuosittain omia produktioita ja/tai
on mukana koulun juhlissa sekä yhteistyöproggiksissa. Kuoroon voi osallistua lukioaikana 1–6 ker-
taa.

Lukuvuonna 2022–23 kuoro toteutuu 1. ja 3. jaksossa. 1. jaksossa valmistetaan ohjelmaa koulun 120-
vuotisjuhliin. 3. jaksossa kuoro osallistuu koulun joulunajan tapahtumiin sekä tammikuun tapahtu-
mapäivään.

vMULD06

Musiikin lukiodiplomi

Lukiodiplomissa on mahdollisuus osoittaa oma erityisosaaminen ja harrastuneisuus musiikissa. Dip-
lomin muotona on joko musiikkiprojekti tai näytesalkku lukioaikaisista töistä, ja siihen kuuluu kirjal-
linen osio. Työn arvioi oman musiikinopettajan lisäksi koulun ulkopuolinen ammattilainen asteikolla
1–5. Diplomin suorittamisesta saa erillisen todistuksen ylioppilastodistuksen liitteeksi. Lukiodiplomin
suorittaminen edellyttää vähintään neljän edeltävän musiikkikurssin suorittamista.

OPINTO-OHJAUS

Pakolliset kurssit

vOP01

Koulutus, työ ja tulevaisuus

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa lukio-opintojen aloittamiseen ja suorittamiseen sekä
jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvät keskeiset tiedot ja taidot. Kurssilla käydään myös läpi opis-
kelutekniikoita, ajanhallintaa sekä lepoa ja palautumista erityisopettajan ohjauksessa. Opinto-oh-
jauksen kurssilla käsitellään kaikille opiskelijoille yhteisiä lukio-opintoihin, ylioppilastutkintoon,
jatko-opintoihin sekä ammatti- ja urasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä ja kulloinkin lukio-opintojen

kannalta ajankohtaisia asioita. Kurssin aikana opiskelijat laativat itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman, alustavan ylioppilastutkintosuunnitelman ja jatko-opintosuunnitelman. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

vOP02

Jatko-opinnot ja työelämä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija kehittää itsetuntemustaan sekä elämänsuunnittelu- ja elämänhallintataitojaan. Kurssilla perehdytään jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin teemoihin, jotka auttavat kehittymään ura- ja elämänsuunnittelutaidoissa sekä antavat valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiseen. Lisäksi kurssilla tutustutaan laajasti toisen ja korkea-asteen erilaisiin jatko-opintovaihtoehtoihin ja muuhun koulutustarjontaan. Kurssin aikana opiskelijat päivittävät jatko-opintosuunnitelmansa.

KIRJALLINEN ILMAISU

Pakolliset kurssit

vKIL1

Mistä voi kirjoittaa

Kaunokirjallinen kirjoittaminen aloitetaan tutkimalla omaa sisäistä ja ulkoista maailmaa. Kurssilla etsitään kiinnostavia aiheita ja kehitetään kielellisen ilmaisun taitoja. Kirjoittajat saavat tekstinsä kuuluville. Muiden tekstejä kuuntelemalla oppii kirjoittamisesta, ja samalla harjaannutaan palautteen antamisessa. Jokainen opiskelija saa palautetta myös opettajalta.

vKIL2

Lyriikan eri muodot

Runo on kirjallisuuden viltin ja persoonallisin olento! Kakkoskurssilla sukeltaan kielen lukemattomiin keinoihin ja kirjoitetaan modernia, digitaalista, visuaalista ja kokeellista runoutta, biisejä, spoken wordia, haikuja, aforismeja, lastenrunoja ja vaikka mitä. Pääset keskustelemaan runoudesta, josta sinulla ei aiemmin ollut mitään tietoa. Reviirisi kirjoittajana laajenee. Saat kuunnella ja kommentoida muiden runoja ja saat palautetta omista teksteistäsi.

Syventävät kurssit

vKIL3

Autofiktio

Tällä kurssilla matkataan kohti minuuden ydintä ja synnytetään löydetyistä aineksista fiktiota. Omaelämäkerrallisten aineiden lisäksi hyödynnetään muutakin lähdeaineistoa ja tutkitaan faktan ja fiktion rajapintaa kaunokirjallisissa teksteissä. Pääset syventymään kerronnallisiin tekniikoihin ja dialogin kirjoittamiseen. Saat kuunnella ja kommentoida muiden tekstejä ja saat palautetta omista teksteistäsi.

vKIL4

Intertekstuaalisuus

Tällä kurssilla kirjoitetaan taiteiden ja tekstien välissä: vierailaan, lainataan, varastetaan, parodioidaan, siteerataan ja inspiroidutaan. Tehtävät tarjoavat mahdollisuuksia kokeilla myös humoristista kirjoittamista. Kurssilla pohditaan kirjallisuuden kaanonia, taiteilijan vapautta ja vastuuta sekä lukijan valtaa. Intertekstuaalisuudesta ja taiteidenvälisyydestä tulee osa kirjoittajaminääsi. Saat kuunnella ja kommentoida muiden tekstejä ja saat palautetta omista teksteistäsi.

vKIL5

Itsenäinen työ

Jos mielessäsi polttelee romaani, runokokoelma, käsikirjoitus näytelmään tai elokuvaan, spoken word, essee, biisit tai mitä ikinä kirjoittamalla voi tehdä, tämä on sinulle. Saat lukuvuoden aikana ohjausta itsenäiseen kirjoittamiseen sekä vertaispalauteparin. Voit myös miettiä, yhdistätkö kirjoittamisen jonkin toisen taideaineen projektin osaksi. vKIL5 ei vaadi riviä.

Soveltavat kurssit

vKIL8–vKIL10

KirjaKallio

KirjaKallio koostuu kolmesta erillisestä osiosta: kirjamesuista, KirjaKallio kautta vuoden -kokonaisuudesta sekä Kansallisteatterin kanssa toteutettavasta Maamerkkejä-produktiosta. Nämä opintojaksot on kuvattu tarkemmin produktioiden osiossa kurssiesitteen lopussa.

vKIL15

Dramaturgia ja näytelmän kirjoittaminen

Kurssilla kokeillaan draaman kirjoittamista. Opiskelijat pääsevät tutustumaan dramaturgian keskeisiin käsitteisiin ja tutkimaan näytelmän kirjoittamisen osa-alueita. Kurssi tarjoaa myös näkökulmia taiteellisen työryhmän jäsenenä toimimiseen, ja sillä kirjoitettuja tekstejä on mahdollista hyödyntää vaikkapa teatterin kursseilla TEA10 ja TEA11.

vKIL16

Irti paperista (yhteistyössä vLA3 Tekstistä tilaksi)

Kirjallisen ilmaisun vaihtuvaisältöinen opintojakso tarkastelee tilaan kirjoittamisen ulottuvuuksia. Tekstin käyttöä visuaalisena materiaalina kokeillaan projisoinnein, valolla ja varjolla sekä virtuaalissa tilassa. Luomme tilallisia teksti-installaatioita, joissa pääsemme konkreettisesti teksteihin sisälle. vKIL15 toteutetaan yhteistyössä vLA3 Tekstistä tilaksi -kurssin kanssa. Valitse joko vKIL15 tai vLA3.

LAVASTUS

Syventävä kurssi

vLA1

Tilan tuntu – lavastuksen perusteet

Opiskelija tutustuu lavastustyön eri työmuotoihin, lavastuksen historiaan sekä lavastajan työn perusteisiin osana kollektiivista suunnittelutyötä. Pääpaino kurssilla on lavastuksen taiteellisten, tuotannollisten ja toiminnallisten elementtien hahmottamisessa ja tilallisessa ilmaisussa. Kurssilla tehdään esim. tilasuunnitelmia esityksiin, rakennetaan pienoismalleja ja pohditaan tilan dramaturgiaa.

Soveltavat kurssit

vLA2

Lavastusproduktio

Kurssin aikana lavastaja jalkautuu Kallion lukion produktioon suunnittelemaan ja toteuttamaan lavastusta yhteistyössä produktion työryhmän kanssa. Produktiot jaetaan opiskelijoille tai opiskelija-tiimeille lukuvuoden alussa. Lavastajille kiinnostavia produktioita tehdään runsaasti mm. teatterin, tanssin, musiikin ja Kallion lukion vuosittaisten tapahtumien parissa. Lavastajien koordinoivana opettajana toimii Kallion lavastuksen opettaja. Itsenäisestä lavastusproduktiosta tehdään portfolio, joka antaa käsityksen työskentelyn kaaresta suunnitelmasta lavalle. Alkuvuodesta palkilta valittavalla kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan lavastus koulun 120-vuotisjuhlallisuuksiin ja tupaantuliaisiin (ks. ERY03: Kotiinpaluu Kallioon LOPS2021-esitteessä).

vLA3

Tekstistä tilaksi (yhteistyössä vKIL16 Irti paperista)

Lavastuksen erikoistumiskurssi pohtii tekstin käyttöä tilallisena elementtinä. vLA3 toteutetaan yhteistyössä vKIL16 Irti paperista -kurssin kanssa. Kurssilla kokeillaan tekstin käyttöä visuaalisena materiaalina projisoinnein, valolla ja varjolla sekä virtuaalisessa tilassa. Luomme tilallisia installaatioita, joissa pääsemme konkreettisesti teksteihin sisälle.

Valitse joko vKIL16 tai vLA3. Valinnasta riippumatta pääset tekemään sekä tekstejä että installaatioita.

MEDIA

Pakollinen kurssi

vME1

Median perusteet

Johdantokurssilla tutustutaan eri medioiden ilmaisukeinoihin, toimintatapoihin ja eettisiin pelisääntöihin. Kurssi on yhdistelmä omaa käytännön työtä ja mediassa vaikuttavien lainalaisuuksien tarkastelua. Kurssin aikana tehdään yleensä kaksi juttua, jotka toteutetaan lehti-, video- tai radiotöinä. Työt julkaistaan mediakurssien blogissa (kalliomedial23.wordpress.com), koulun somekanavissa tai mahdollisuuksien mukaan lehdissä tai lehtien nettisivustoilla. Johdantokurssin keskeisimpiä teemoja ovat journalismi, ideointi, näkökulman rajaaminen, haastattelemineen, editointi ja mediaetiikka. Kurssiin kuuluu yksi tai useampi vierailu tai vierailija.

Syventävät kurssit

vME2

Journalistinen kirjoittaminen

Minkälainen juttu saa lukijan kiinnostumaan? Minkälaisia taitoja hyvän jutun kirjoittaja tarvitsee? Kurssilla harjoitellaan lehtikirjoittamista, tutustutaan eri juttutyyppeihin ja toimitustyöhön ideointi-prosessista tekstin rakentamiseen sekä otetaan haltuun journalistisen kirjoittamisen lähtökohtia. Lisäksi luetaan ja analysoidaan lehtijuttuja eri näkökulmista. Kurssin aikana kirjoitetaan joko yksi isohko tai muutama pienempi juttu ideasta julkaisuvalmiiksi tekstiksi. Tehdään yhteistyötä eri lehtien kanssa ja vierailaan toimituksissa. (Jaksossa 3 oleva vME2-kurssi tekee yhteistyötä kuvataiteen vKU03-kurssin kanssa.)

vME3

Radiotyö

Radiokurssilla opiskellaan radiojournalismin, äänittämisen, editoinnin ja studiotyöskentelyn perusteet. Jokainen opiskelija käsikirjoittaa ja toimittaa oman journalistisen reportaasin ja editoi sen. Kurssi huipentuu kerrasta riippuen joko tunnin mittaisiin suoriin lähetyksiin tai laajaan ja perusteelliseen podcast-jaksoon. Halki kurssin kuunnellaan juttuja ja lähetyksiä Suomesta ja maailmalta, verkosta ja eetteristä. Lisäksi tutustutaan alan pelisääntöihin, tarkastellaan radion historiaa ja tulevaisuutta sekä tutkitaan omaa paikkaa ja mahdollisuuksia podcast-kentässä. Kurssilla tehdään yksi tai useampi vierailu.

vME4

Dokumenttielokuva

Kurssilla opiskellaan dokumentaarista elokuvakerrontaa. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen dokumenttielokuvan monenlaisista muodoista ja löytää dokumentaarisen kerronnan mahdollisuudet omassa työssään. Kurssityönä suunnitellaan ja tehdään lyhyt dokumenttielokuva, journalistinen dokumenttiohjelma tai muu faktapohjaista audiovisuaalista kerrontaa hyödyntävä projekti. Kurssilla opetellaan videoiden kuvaamisen, äänittämisen, valaisemisen, leikkaamisen ja äänisuunnittelun perustaitoja.

vME5

Elokuva-analyysi

Kurssilla opiskellaan elokuvan ilmaisukeinoja ja elokuvan lukutaitoa: tutustutaan elokuvan lajityyppeihin ja harjoitellaan fiktiivisen elokuvan analyysia. Katsotaan ja avataan sekä fiktioelokuvia että dokumenttielokuvia. Hankitaan työkaluja oman elokuvakokemuksen syventämiseen: kukin opiskelija perehtyy valitsemaansa elokuvan osa-alueeseen oman kiinnostuksensa mukaan, ja työt näytettiin esitellään muulle ryhmälle. Tutustutaan elokuvatuotantoon vierailuin ja tapaamalla alan ammattilaisia.

vME6

Fiktioelokuva

Kurssilla opiskellaan fiktiivistä elokuvakerrontaa. Kurssityönä tehdään lyhyt fiktioelokuva tai esimerkiksi musiikkivideo, mainos, televisiosarjan osa tai muu fiktiivistä audiovisuaalista kerrontaa hyödyntävä teos. Syvennetään elokuvan ilmaisukeinojen tuntemusta ja elokuvanteon teknisiä taitoja.

Soveltavat kurssit

vME7

Elokuvakäsikirjoittaminen

Kurssilla opiskellaan elokuvakäsikirjoittamista. Käsikirjoittamisen taitoja harjoitellaan erilaisten tehtävien ja elokuva-analyyysien avulla. Käydään läpi käsikirjoittajan työkaluja ja dramaturgisen kokonaisrakenteen hahmottamista. Kurssilla kirjoitetaan projektityönä yksin tai tiimissä synopsis ja käsikirjoitus lyhytelokuvaan tai muuhun audiovisuaaliseen teokseen.

vME8.yle

Ylen ja Kallion lukion yhteistyö: sosiaalisen median tarinankerronta

Yhä useampi tarina kerrotaan perinteisten medioiden sijaan sosiaalisessa mediassa. Millainen sisältö koukuttaa YouTubessa, mikä kiehtoo Instagramissa, kuka nousee Snapchatissa? Miten tarina muuttuu ja kasvaa eri julkaisualustojen välissä? Miten yksityisestä kokemuksesta, intohimosta tai osaamisesta voi kasvattaa yleisen?

Sosiaalisen median tarinankerronta -kurssi toteutetaan yhteistyössä Ylen kanssa. Kurssi tapahtuu 1. jaksossa ja sijoittuu Kallion omaan lukujärjestykseen. Opiskelu tapahtuu osin Kallion, osin Ylen tiloissa. Kurssilla rakennetaan tarinankerrontaa eri alustojen välillä yksin, pareina tai ryhmissä. Kurssin sisällöistä ja tunteista vastaavat Ylen eri osastojen ja produktioiden tuottajat. Työskentelyn tavoitteena on tutkia ja koetella omista intohimoista jopa ohjelmakokonaisuuksia. Ovet ovat auki, astu sisään, ryhdy töihin, luo kontakteja, avaa lisää ovia. Vastaavien kurssien kautta on syntynyt kalliolaisideoita jatkokehitykseen ja ohjelmatuotantoon asti. Kurssille osallistuminen edellyttää vähintään ME1-kurssia tai muuten vahvaa media-alan harrastuneisuutta.

vME8.kirjamessut

Tänä vuonna myös media on mukana KirjaKalliossa. Kirjamessuilla pääsee tekemään kirjailijahaastatteluja ja halutessaan myös tuottamaan ja viestimään. Kirjamessukurssi on kuvattu tarkemmin produktioiden osiossa kurssiesitteen lopussa.

vME8.produktio

Elokuvaproduktio: Kallion kaupunginosa-aiheisen elokuvan tekeminen

Kurssin aikana kuvataan lyhytelokuva. Projektin toteutetaan yhteistyössä Helsingin kaupunginmuuseon kanssa ja siinä valmistetaan Kallion kaupunginosa -aiheinen elokuva, jota esitetään Hakasalmen huvilan elokuvamaailmaan liittyvässä näyttelyssä.

Kurssille voi osallistua, jos hallitsee tarvittavat perustiedot ja -taidot kuvaamisesta ja elokuvatyöryhmässä toimimisesta toimiakseen itsenäisesti kuvausryhmän jäsenenä ja leikkaajana. Kuvausryhmäläiset voivat olla mukana myös elokuvan käsikirjoittamisessa ja suunnittelussa omalta osaltaan. Kurssilla sovelletaan kertynyttä median osaamista, kehitetään kykyä työskennellä pitkäjänteisesti ja harjoitellaan aikatauluttamista.

Edellytyksenä osallistumiseen on vME6-kurssin (fiktioelokuva) suoritettavat opinnot tai vastaavat pohjataidot. Kurssin voi suorittaa myös yhdessä 1. jakson vME6-kurssin kanssa niin, että Kallio-elokuva toimii molempien kurssityönä. Kurssi sijoittuu jaksoon kaksi.

Kurssin toteuttamiseen osallistuu myös teatterin ja äänisuunnittelun opiskelijoita, ja yhteistyökumppanina on mm. Stadin ammatti- ja aikuisopisto.

Työskentelykielet jaksolla ovat suomi, saksa ja englanti. Mahdollisuutta Berliinin-opintomatkaan kuvausryhmän osalta selvitetään.

Katso projektiin ilmoittautumisen tiedot proggisten osiosta kurssiesitteen lopusta.

vMELD05

Median lukiodiplomi

Mediadiplomikurssilla on mahdollisuus suorittaa Opetushallituksen valtakunnallinen lukiodiplomi, josta saatava diplomitodistus annetaan lukion päättötodistuksen liitteenä. Diplomityön aiheen ja välineen opiskelija valitsee itse yhdessä ohjaavan opettajan kanssa: työ voi olla esimerkiksi video, radio-ohjelma tai lehtiartikkeli. Työhön liittyy myös kirjallinen osuus, joka koostuu mediaelämäkerasta ja työpäiväkirjasta. Mediadiplomi on itsenäinen mediatyö, joka tehdään ohjaavan opettajan valvonnassa ja jonka arvioi ohjaavan opettajan lisäksi koulun ulkopuolinen media-alan ammattilainen. Diplomin ja kurssimerkinnän vaihtoehtona kurssin voi hyväksyttää median lopputyönä, jolloin siitä saa median soveltavan kurssin.

PUHEILMAISU

Pakolliset kurssit

vPU1

Puheilmaisun perusteet

Kurssilla harjoitellaan esiintymisen, kuuntelemisen, oman asian ilmaisemisen ja vuorovaikutuksen perustaitoja. Harjoitellaan taitoa puhua ymmärrettävästi ja mielenkiintoisesti sekä taitoa kohdentaa oma sanottava ja pitää yllä kontaktia. Opetellaan taitoa perustella oma näkemys ja arvioida muiden perusteluja. Käsitellään myös esiintymisjännitystä. Tavoite on tunnistaa ja hyödyntää oman ilmaisun vahvoja puolia sekä löytää rohkeutta ja iloa viestintään.

vPU2

Esiintyminen

Kurssilla tutustutaan erilaisiin esiintymisen muotoihin, kuten vaikuttamaan pyrkivän puheen pitämiseen, lausuntaan, stand up -komiikkaan, spoken wordiin ja juontamiseen. Opetellaan puheen sisällön rakentamista, yleisön kiinnostuksen herättämistä ja ylläpitämistä, puheen elävöittämistä sekä puheella vaikuttamista. Harjoituskohteena on myös tunnetilojen välittäminen ja herättäminen erilaisia sanattoman viestinnän keinoja tutkien ja hyödyntäen.

Syventävät kurssit

vPU3

Keskinäisviestintä

Kurssin tavoitteena on kehittää ihmissuhteisiin, opiskeluun ja työhön liittyviä vuorovaikutustaitoja. Harjoitellaan keskustelu-, väittely- ja neuvottelutaitoja sekä erilaisissa haastattelutilanteissa tarvittavia taitoja. Kehitetään taitoja kuunnella ja hyödyntää kuultua sekä taitoa erottaa havainnot ja tulokset toisistaan. Tarkastellaan myös tunteiden vaikutusta viestintään sekä keinoja ratkaista konflikteja.

vPU4

Tarinankerronta

Kurssilla harjoitellaan kertomaan erilaisia tarinoita oman elämän tarinoista kauhujuttuihin ja totaaliin valheisiin. Tehdään improvisaatioharjoituksia sekä harjoitellaan valmiin tarinan muokkaamista omaan suulliseen muotoon. Kerrotaan sekä fiktion että reaali maailmaan perustuvia tarinoita. Tarkastellaan toden ja kuvitellun rajaa. Opetellaan rikkaan kielen sekä erilaisten tyylien ja kertojanäkö-
kulmien käyttämistä tarinankerronnassa. Kehitetään taitoa muokata tarinan rakennetta ja taitoa elävöittää kerrontaa. Tutustutaan tarinankerrontaan sekä taiteenlajina että ihmisen tapana jäsentää maailmaa ja käyttää myös valtaa.

vPU5

Puheilmaisun lopputyö eli erikoistumisopinnot

Kurssin tarkoitus on, että opiskelija syventää puheilmaisun osaamistaan valitsemallaan osa-alueella ja saa opintoihinsa yksilöllistä ohjausta. Erikoistumisopinnot eli lopputyön voi toteuttaa yksin, parityönä tai ryhmänä. Opinnot koostuvat työprosessista sekä tuotoksesta, joka voi olla mm. taiteellinen tai viihteellinen esitys, julkinen puhe, keskustelu, väittely, kuunnelma, tapahtuma, mediatyö tai tutkielma. Lopputyön voi tehdä myös yhteistyössä jonkin toisen oppiaineen kanssa.

Soveltavat kurssit

vPU7

Puhu viisaasti

Kurssi toteutetaan yhteistyössä filosofian oppiaineen kanssa. Syvennyttään keskustelun ja väittelyn saloihin. Harjoitellaan olennaisia keskustelutaitoja: argumentointia ja oman näkemyksen ilmaise-
mistä selkeästi, keskustelukumppanin esittämien perustelujen arviointia, kuuntelemista sekä tilan antamista ja ottamista. Tavoitteena vahvistaa omia taitoja selkeänä, vakuuttavana ja eettisenä viestijänä.

vPU10

Puhetaideproduktio

Keväälle 2023 on suunnitteilla puhetaideproduktio työnimellä *Lähtöjä*. Produktiossa esitetään läh-
tökohtaisesti toisten kirjoittamia/valmiita tekstejä. Työryhmä saa vaikuttaa valittaviin teksteihin.
Harjoitellaan ryhmänä esiintymistä ja tekstien rikkomista dialogiksi. Produktio on vaihtoehto *Maamerkeille* (ks. alla), eli opiskelija ei voi tehdä molempia. Ennen produktioon osallistumista suositel-
laan suoritettavaksi vPU1- ja vPU2-kurssit.

KirjaKallio (vPU8, vPU9 ja vPU10)

KirjaKallio on kirjallisen ilmaisun, median ja puheilmaisun yhteinen kirjallisuushanke. Se koostuu
puheilmaisun osalta kolmesta erillisestä osiosta: Kirjamesuista (vPU8), KirjaKallio kautta vuoden
-proggiksesta (vPU9) sekä Kansallisteatteriin tehtävästä Maamerkkejä-esityksestä (vPU10). Nämä
kurssikokonaisuudet on kuvattu tarkemmin produktioiden osiassa kurssiesitteen lopussa.

TEATTERI

Pakolliset kurssit

vTEA1

Improvisaatio

Näyttelemisen perusedellytykset kuntoon. Keskeistä ovat oma-aloitteisuus, fyysinen harjoittelu ja
kontaktissa toimiminen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H.

vTEA2

Kohtausharjoittelu

Tekstityö, kohtausharjoittelu, näyttelijän fyysisyys roolihenkilön käytössä. Kurssi arvioidaan arvosa-
nalla 4–10.

Syventävät kurssit

Syventävät kurssit arvioidaan arvosanalla 4–10.

vTEA3–5 Moduulit vTEA3, vTEA4 ja vTEA5 muodostavat yhtenäisen opintojakson, ja ne valitaan yhdessä (katso tarkempi kuvaus produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa):

Teatteriproduktio

Tehtävänä näyttelemisen ja jokin muu teatterin tekemisen osa-alue teatteriesityksessä tai eloku-
vassa. Projektiin kuuluu kolme teatterikurssia (vTEA3, vTEA4 ja vTEA5). Huomioi, että kurssiin si-

sältyy oppituntien ulkopuolista työtä (itsenäinen harjoittelu, lavastus, puvustus, maskeeraus, tiedotus)! Katso tarkempi kuvaus ja tiedot mahdollisesta ilmoittautumisesta kursseille vTEA3–vTEA5 produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vTEA6

Näyttelijän harjoittelu

Näyttelijäntaiteen syventävä harjoittelu. Opiskelija monipuolistaa ilmaisuaan ja harjaantuu fyysisessä harjoittelussa. Kurssilla tehdään itsenäistä taiteellista työskentelyä sekä tutustutaan näyttelijän eri harjoitusmetodeihin.

vTEA7

Teatterin valta ja vallattomuus

Kurssin tavoitteena on luoda opiskelijalle kokonaiskuva teatterin kehityksestä ja sen lainalaisuuksista. Keskeistä on havaita, kuinka varhaisempia teatteritraditioita hyödynnetään nykyisessä teatterin tekemisessä. Tarkastelun kohteina ovat länsimaisen teatterin kehityksen keskeisimmät aikakaudet näytelmäkirjailijoihin ja näytelmiin 1900-luvun alkuun.

vTEA9

Ohjaamisen teoria

Tällä teoriakurssilla tutustutaan teatteriohjaamisen traditioihin ja käytänteisiin ja hankitaan ohjaamiseen valmiuksia.

vTEA10

Ohjaajan yksilöllinen harjoittelu / Teatterin lyhytprojekti

Kurssilla harjoitellaan teatteriohjaamista yksin tai pareittain ja se toteutetaan jaksossa 5 yhteistyössä vTEA11-kurssin kanssa. Katso tarkempi kuvaus produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

Soveltavat kurssit

Soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H.

vTEA11

Teatterin lyhytprojekti

Kurssilla syvennytään näyttelemiseen kurssin vTEA10 (Ohjaajan yksilöllinen harjoittelu) ohjaajaopiskelijoiden ohjaamisissa projekteissa jaksossa 5. Katso tarkempi kuvaus produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vTEA12

Yhteisöllinen teatteriprojekti / Kotiinpaluu Kallioon

Katso kuvaus produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vTEA13

Yhteisöllinen teatteriprojekti / Teatterin Kotiinpaluu Kallioon

Katso kuvaus produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vTEA14

Yhteisöllinen teatteriprojekti / Elokuvanäyttelemine

Kurssilla harjoitellaan kameranäyttelemistä, tutustutaan elokuvataiteeseen, perehdytään elokuva-näyttelijän ja ohjaajan väliseen vuorovaikutukseen, osallistutaan kuvausprosessiin työryhmän eri tehtävissä ja opitaan soveltamaan aiempaa osaamista elokuvalliseen ilmaisuun. Kurssi tukee projektin **vTEA3–5.4VDK Elokuvanäyttelemisen opintojakso Vor der Kamera** toteuttamista. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H. Valitse myös kurssit **vTEA3–5.4VDK**. Katso tarkempi kuvaus produktioiden osiosta kurssiesitteen lopussa.

vLD08.teatteri

Teatterin lukiodiplomi

Opiskelija valmistaa ryhmässä tai yksin teatteritaiteellisen opinnäytteen. Jotta opiskelija voi osallistua diplomikurssille, vähintään kolme (mutta on suositeltavaa, että 5–6) teatterin kurssia tulee olla suoritettuina. Raati katsoo esityksen, käy opiskelijan kanssa keskustelun ja lukee opiskelijan itse-reflektion sekä arvioi opiskelijan draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitoja. Diplomi arvioidaan asteikolla 4–10.

TANSSI

Pakollinen kurssi

vTAN1

Improvisaatio

Improvisaation osaamistavoitteena on tanssin peruselementtien (tila, aika, muoto, energia ja dynamiikka) ymmärtäminen osana liikkeen tuottamista ja improvisaatiota. Kurssin keskeisenä sisältönä on tanssin peruselementtien kokemuksellinen harjoittelu.

Improvisaatio pyrkii tukemaan opiskelijan kehonkuvan ja oman kehon kielen löytämisessä osana tanssia. Yksi osaamistavoite on somatiikan ymmärtäminen osana tanssin opiskelua, ja sitä kautta opiskelija oppii ottamaan huomioon kehon rakenteen ja liikkumisen periaatteet omassa tanssi-ilmaisussaan. Improvisaation avulla tehtävät harjoitteet auttavat opiskelijaa havainnoimaan ja analysoimaan omaa ja toisen liikettä, lisäksi tavoitteena on oppia havainnoimaan liikettä ja olemisen tapoja suhteessa ympäristöön. Kurssin tavoitteena on persoonallinen liikeilmaisu.

vTAN2

Akrobatia

Kurssin tarkoituksena on akrobatian perustaitojen harjoittaminen ja akrobaattisten taitojen ymmärtäminen osana tanssijuutta ja esiintyjyyttä. Fyysis-motoristen harjoitusten avulla on tavoitteena kehittää muun muassa koordinaatiota, tasapainoa ja rytmitajua. Ryhmässä käydään läpi kuperkeikat, käsilläseisonta, käärynpyörä, puolivoltti ja erilaisia pyramidiharjoituksia. Parityöskentelyn tavoitteena on oikeiden ja turvallisten tukiotteiden opettelu. Ketteryyttä ja rentoutta sekä painon jakautumista kehon eri osille harjoitellaan muun muassa syyliin hypyillä ja kantamisilla. Näiden harjoitusten tavoitteena on opetella oikeanlaista liikevoimaa ja -rentoutta. Fyysisten ominaisuuksien lainalaisuutta opetellaan hyödyntämään myös omatoimisessa harjoittelussa. Tavoitteena on oppia työskentelemään vastuullisesti, oppia tukemaan paria sekä oppia luottamaan paritoverin apuun vaikeitakin liikesarjoja suoritettaessa.

vTAN3

Nykytanssi

Kurssilla käydään läpi nykytanssin tekniikan perusteita. Tavoitteena on ymmärtää nykytanssin keskeiset suuntaukset ja harjoituskäytännöt. Painopiste on liikkeen kokemisessa ja kehon painon tuntemisessa sekä liikkeen ja musiikin vuorovaikutuksessa. Kurssin pyrkimyksenä on löytää kehon taoudellinen painonsiirto liikkuen eri tasoissa. Kurssin tavoitteena on teknisten taitojen lisäksi herkyä liikkeen moniaistilliseen kokemiseen, perehtyä tanssilliseen ajatteluun ja ymmärtää se osana nykytanssia. Kurssilla harjoitellaan erilaisia tanssisarjoja, improvisoidaan ja tehdään erilaisten liikeaihioiden ja -ideoiden kautta myös opiskelijoiden omia liikesarjoja. Tavoitteena on nykytanssin ymmärtäminen osana tanssitaidetta ja opiskelijan esiintymistaidon laajentaminen. Liikkeen virtaavuus sekä erilaiset liikkumiset tilassa ovat kurssin keskeisiä sisältöjä. Nykytanssin kurssilla tutustutaan myös nykytanssin harrastusmahdollisuuksiin Helsingissä.

vTAN4

Jazztanssi

Kurssin tavoitteena on rytmitajun ja liikemuistin kehittäminen sekä jazztanssin tekniikan omaksuminen. Oman kehon mahdollisuuksien löytäminen, kyky luoda omia liikkeellisiä jazztanssin kombinaatioita ja persoonallisen tanssityylin etsiminen ovat kurssin keskeisiä sisältöjä ja oppimistavoitteita. Tavoitteena on erilaisten liikelaatujen kokeileminen, kehittäminen ja ymmärtäminen sekä tanssin ja musiikin yhteyden hakeminen. Kurssilla keskitytään myös mielikuvien hyödyntämiseen ja omien mielikuvien luomiseen tavoitellun illuusion aikaansaamiseksi. Tanssillisuuden löytäminen osana omaa liikeilmaisua ja tanssijuutta on yksi kurssin osaamistavoite. Erilaisten harjoitteiden myötä pyrkimyksenä on tanssietouden laajentaminen, esiintymistaidon kartuttaminen ja jazztanssin ymmärtäminen osana tanssitaidetta.

vTAN5–7

Tanssiproduktio

Projektiin kuuluu kolme tanssikurssia (vTAN5, vTAN6 ja vTAN7).

vTAN5

Koreografia

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tanssiteoksen valmistamisessa vaadittavia koreografisia taitoja ja tietoja sekä taiteiden työtapoja. Tavoitteena on esiintymisvalmiuden oppiminen, sen harjoittaminen ja persoonallisen ilmaisutavan kehittäminen jo opitun tekniikan avulla. Opiskelija harjaantuu esiintymään niin yksilönä kuin ryhmän jäsenenä sekä kykenee analysoimaan omaa ja toisen liikettä. Kurssin yksi tavoite on, että opiskelija tottuu itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työskentelyyn niin harjoittelun aikana kuin esiintymistilanteissa. Kurssilla syvennyttään koreografian tekemiseen, koreografisen prosessin ymmärtämiseen sekä koreografiaan vaadittavien tanssin peruselementtien käyttöön osana omaa liikeilmaisua. Tavoitteena on kompositioharjoitteiden ymmärtäminen ja käyttö osana koreografian tekemistä. Opiskelija oppii arvostamaan omaa ja toisten taiteellista työtä, ja opiskelijan kyky toimia epävarmuudenkin keskellä vahvistuu.

vTAN6

Produktio

Produktiokurssin tavoitteena on opiskelijalähtöisyyden korostaminen, yhteistoiminnallisuuden edistäminen ja koulun yhteishengen lujittaminen. Työskentelytapa kurssilla riippuu produktion teemasta ja sen asettamista tavoitteista. Kurssin tavoitteena on esiintymisvarmuuden, rytmitajun ja tanssillisuuden kehittyminen. Produktiot ovat koko koulun yhteishenkeä voimistavia ja lujittavia tapahtumia, joissa opiskelija oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä. Opiskelijat luovat uusia ilmiöitä ja osaavat toimia itsenäisesti, oma-aloitteisesti ja aloitteentekijöinä. Kurssi vahvistaa opiskelijan valppautta ja kykyä toimia epävarmuudenkin keskellä. Tavoitteena on tanssitekniikan ja esiintymistaitojen kehittyminen produktiossa vaadittavaan suuntaan.

vTAN7

Produktion harjoittelu ja esittäminen

Tarkoitus on perehdyttää opiskelija tanssiteoksen harjoitteluun. Kurssi kattaa sekä produktion harjoitukset että läpimenot ja esitykset. Työryhmässä jaetaan sekä tiedottamiseen että esteettiseen ilmeeseen vaadittavat tehtävät, joita toteutetaan yhdessä ryhmässä. Kurssiin liittyy myös esityksen purku ja reflektointi. Tavoitteena on produktion pitkäjänteinen harjoittelu, esiintyminen, yhteistoiminnallisuuden edistäminen ja tanssillisuuden kehittyminen. Produktion myötä opiskelija oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä, luoden uusia ilmiöitä. Produktion yksi tavoite on, että opiskelijat osaavat toimia itsenäisesti, oma-aloitteisesti ja aloitteentekijöinä. Opiskelijan tanssitekniikan ja esiintymistaitojen kehittyminen ja harjoittaminen produktiossa vaadittavaan suuntaan auttaa vahvistamaan opiskelijan valppautta ja kykyä toimia epävarmuudenkin keskellä.

vLD07.tanssi

Tanssin lukiodiplomi

Katso opetushallituksen sivuilta valtakunnalliset tanssin lukiodiplomin ohjeet. Kurssi alkaa jo syksyn 2022 alussa, ja tapaamiset sijoittuvat koko lukuvuodelle. Ensimmäisestä tapaamisajasta ilmoitetaan Wilman kautta kurssin valinneille. Sovimme tarkemman aikataulun ensimmäisessä tapaamisessa. Diplomien on tarkoitus valmistua huhtikuun lopussa. Lukiodiplomin suorittamisen kriteerinä on, että opiskelija on suorittanut vähintään kolme tanssin kurssia.

Tanssissa tapahtuvat produktiot lukuvuonna 2022–2023

3. Jakso

Brändilupaus, shokeeraava slogan, päräyttävä iskulause, lööppien hehku

Tässä teoksessa tullaan painottamaan rohkeaa vuorovaikutuksellista esiintyjyyttä, liikkeen ja äänen yhdistämistä sekä liikeimprovisaatiota, joka ponnistaa erityisesti lööppien, sloganeiden, brändien ja tanssin vuorovaikutuksesta. Kurssi sisältää sekä opettajan että opiskelijoiden omia koreografioita. Koreografiassa sekoittuvat opiskelijoiden omat liikesuuntaukset, nykytanssi ja liikeimprovisaatio. Teos ottaa kantaa kapitalistiseen kulttuuriin, joka pyrkii jatkuvaan kasvuun hinnalla millä hyvänsä. Pöyrityttävät sloganit ja tyrmistyttävät lööpit lupaavat paljon, mutta mitä ne aiheuttavat kehollisessa olemuksessamme?

Tämän produktion tavoitteena on tutkia iskulauseiden logiikkaa ja shokeeraavaa mainontaa yhdistettynä fyysiseen ilmaisuun. Erilaisten liikelaatujen kokeileminen ja syventyminen koreografian tekemiseen tapahtuu osana isompaa produktiota.

Keväällä 2023 esitykset tapahtuvat koulumme yläsalissa ja CaisaKallio-festivaalilla huhti-toukuuussa Kulttuurikeskus Caisassa (www.caisa.fi).

Produktiota varten tulee valita 3. jaksossa kurssit vTAN5, vTAN6 ja vTAN7.

4. jakso

Tanssin lukiodiplomi

Tanssin lukiodiplomikurssi alkaa jo syksyn 2022 alussa. Ensimmäisestä tapaamisajasta ilmoitetaan Wilman kautta kurssille ilmoittautuneille. Opiskelijalla tulee olla käytynä kolme tanssin kurssia suorittaakseen tanssin lukiodiplomin. Katso opetushallituksen sivuilta yleiset suoritusohjeet tanssin lukiodiplomin tekemiseen: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tanssin-lukiodiplomi>.

Valittava kurssi: LD07.tanssi

Käärmeenpäätallaajat

Suositteltu 2. vsk:n opiskelijoille

Esitys tapahtuu Kallion lukion yläsalissa, ja lisäksi vieraillemme Espoon kaupunginteatterin Revontulihallissa (ammattilaiset ja Kallion lukion tanssin opiskelijat). Revontulihallin teoksessa on mukana tanssitaiteen ammattilaisia ja muusikoita.

Käärmeenpäntallaajat on karnevalistinen ja hurmoksellinen yhteistyöproduktio Espoon kaupunginteatterin ja Folk Extreme -yhteisön (mm. Suistamon Sähkö, Pekko Käppi, Ville Rauhala) kanssa. Alkuperäiskansojen ja idän uskontojen alueilla tanssi on toiminut niin yhteisöllisyyttä kuin koko elollisuuden kokemista vahvistavana elementtinä. Historiastamme löytyy yksi erityisen kiinnostava uskonnollinen liike, Kuortaneella Etelä-Pohjanmaalla 1800-luvulla vaikuttanut vasulaisuus. Harvassa uskonossa ilolla on ollut niin suuri merkitys kuin vasulaisuudessa. Lahkon käsitys mm. ihmisen seksuaalisuudesta oli ilontäyteinen ja vapaa. Vasulaisilla oli oma tanssin ja musiikin kulttuuri, jota kutsuttiin käärmeenpäntallaamiseksi. Käärmeenpäntallaajat-teos ei käsittele uskontoa sinänsä vaan leikittelee mm. ajatuksella, minkälainen suomalainen kulttuuri olisi nyt, jos vasulaisuudesta olisi tullut valtavirtauskonto.

Kallion lukiolaisten osuus: Rakennamme teoksen aloituksen, jolla yleisö yllätetään ja otetaan mukaan tapahtumaan jo Espoon kaupunginteatterin parkkipaikalta ja yleisötiloissa. Toinen osa rakennetaan perinteisen väliajan paikalle. Tätä työstetään tehtäväpohjaisesti pienryhmissä, duettoina tai sooloina. Kolmas osa on osallistuminen koko ensemblen toimintaan välillä yleisöstä käsin ja välillä näyttämöllä. Tavoitteena on lopettaa teos Espoon kaupunginteatterin näyttämölle. Teos tulee olemaan muodoltaan siis hyvin poikkeava: se on niin karnevaali, festivaali, rituaali, rock-konsertti kuin visuaalinen tanssiteos. Suistamon Sähkön sekä Anne-Mari Kivimäki & Palomyllyn luoman hypnoottisen haitaritrancen kyydissä teos liukuu läpi aikakerrosten ammentaen aineksia niin historiasta kuin tulevaisuuden visioista.

Kallion lukion yläsaliin tehdään tanssiteos hurmoksellisuudesta ja liikkeeseen antautumisesta. Tämän esityksen ohjaa Kallion lukion tanssin opettaja.

Revontulihallin teoksen ohjaus: Reetta-Kaisa Iles ja Marjo Kuusela. Kallion lukion vierailu tehdään yhdessä opettajan kanssa.

Esitykset kolmannen jakson lopussa / neljännen jakson alussa Kallion lukion yläsalissa sekä Espoon kaupunginteatterin Revontulihallissa 4.4., 5.4., 12.4., 14.4., 15.4. 18.4. ja 19.4.2023.

5. jakso

Rajapinnoilla

Kansainvälinen NordPlus Erasmus -vierailuproduktio National M.K. Ciurlionis School of the Arts, Liettua ja taidelukio National High School for the Arts Riika, Latvia.

Teos rajalla olemisesta, rajojen luomisesta, niiden ylittämisestä ja niistä hetkistä, kun rajat katoavat. Teos piirtää rajan käsitettä ennen kaikkea fyysisenä kokemuksena henkilökohtaisista kollektiivisiin tilanteisiin, hakien inspiraatiota rajoista myös sosiaalisina ja kulttuurisina ilmiöinä ja pohtien sitä kautta avautuvaa rajojen laajempaa symboliikkaa.

Kosketus ja parityöskentely toimivat liikkeellisen maiseman pohjana, jossa tasapaino ja sen menettäminen, tuki ja tuen katoaminen, refleksit ja tekijöiden jatkuvasti muuttuvat suhteet toisiinsa rakentavat pohjaa työskentelylle. Tehtäväpohjaisten harjoitteiden ja mielikuvien avulla tanssijat työstävät sisäisiä ja ulkoisia impulsseja kohti rajallisuuden ja rajattomuuden kokemuksia.

Mikäli pandemiatilanne sallii, matkustamme produktion kanssa Liettuaan ja Latviaan luoden kansainvälistä yhteistyötä Liettuassa oleva taidelukion (National M.K. Ciurlionis School of the Arts)

kanssa sekä Latviassa olevan koulun (National High School for the Arts) kanssa. Vastavierailu Kallion lukioon tapahtuu lukuvuoden 2023–2024 aikana.

Esitykset Kallion lukion yläsalissa sekä yhteistyönä Liettuassa ja Latviassa olevien taidelukioiden kanssa. Yhteistyömuoto selviää lähempänä produktiota.

Produktiota varten tulee valita 5. jaksossa kurssit vTAN5, vTAN6 ja vTAN7.

VALO- JA ÄÄNITEKNIikka

Syventävät kurssit

vVÄT01

Valotekniikan perusteet

Kurssilla tutustutaan siihen, mitä valosuunnittelu on teatterissa. Opitaan uusia taitoja käytännön harjoitusten ja demonstraatioiden avulla. Tutkitaan, mitä valo on ja miten se käyttäytyy, harjoitellaan teatterin valokaluston käyttöä sekä opetellaan, miten valojärjestelmä toimii. Opetellaan valosuunnitteluun liittyvää sanastoa, valonheitinten ripustamista ja tietenkin sitä, kuinka valopöytä toimii. Kurssilla perehdytään myös värien ihmeelliseen maailmaan sekä valon muihin ominaisuuksiin. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii katsomaan valoa uudesta näkökulmasta, ymmärtää kuinka valojärjestelmä toimii ja osaa ajaa taide-esityksen valot.

vVÄT02

Valosuunnittelu

Kurssin suorittaminen edellyttää kurssin vVÄT01 suorittamista.

Kurssilla kerrataan ja syvennetään aiemmin opittuja taitoja. Opitaan katsomaan ja analysoimaan esityksiä valosuunnittelun näkökulmasta, perehdytään valodramaturgiaan ja laajennetaan osaamista teatterin lisäksi muihin esittäviin taiteisiin. Jokainen opiskelija suunnittelee ja toteuttaa itsenäisen projektin liittyen esim. teatteri-, tanssi-, puhe- tai musiikkiesitykseen ja oppii toimimaan osana taiteellista työryhmää. Kurssilla tehdään vierailu teatteriin tai muuhun valosuunnittelijan työskentelyn kannalta kiinnostavaan paikkaan.

vVÄT03

Ääniteknikka, liveäänentoisto ja äänisuunnittelu

Huom! Kurssi ei vaadi pohjalle kursseja vVÄT01 tai vVÄT02.

Kurssilla tutustutaan ääniteknikan ja liveäänentoiston perusteisiin sekä live-esityksen äänisuunnitteluun. Tehdään runsaasti käytännön harjoituksia ja leikitään äänellä. Tavoitteena on, että kurssin jälkeen opiskelija osaa kasata ja kytkeä itsenäisesti äänentoistojärjestelmän, miksata puhe- ja musiikkiesityksen, toteuttaa yksinkertaisen äänisuunnittelun live-esitykseen (esim. teatteri, tanssi) tai installaatioon, tehdä itsenäisiä taiteellisia ratkaisuja, työskennellä rakentavasti ja vastuullisesti taiteellisen työyhteisön jäsenenä ja toimia itsenäisesti yllättävissäkin tilanteissa.

vVÄT04

Äänisuunnittelu ja studiotyö

vVÄT03:n suorittamista suositellaan ennen tätä kurssia.

Kurssilla opiskelija saa yleiskuvan äänisuunnittelusta taiteenlajina sekä perustaidot äänisuunnittelun ja musiikkituotannon työvaiheisiin. Kurssin aluksi opiskellaan yhteisesti äänisuunnittelun sekä tietokonepohjaisen äänittämisen, editoinnin ja miksauksen perusteet. Tämän jälkeen kukin opiskelija erikoistuu johonkin äänisuunnittelun lajiin, esim. musiikkiin, elokuvaääneen, teatteriääneen, radioon tai kuunnelmaan, ja tekee oman harjoitustyön.

Harjoitustyössä suositellaan yhteistyötä esim. median, kuvataiteen, musiikin, teatterin, tanssin tai puheilmaisuksen kurssien kanssa. Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä lopputyönään äänisuunnittelua tiettyyn ensi vuoden taideprojektiin, pyydetään ottamaan yhteyttä äänitekniikan opettajaan.

Harjoitustyössä suositellaan yhteistyötä muiden kurssien (esim. vME3 eli Radiotyö, vME4 eli Dokumenttielokuva, vME6 eli Fiktioelokuva, vKU03 eli Osallisena mediassa, säveltämistä sisältävät musiikkikurssit eli vMU01, vMU02 ja vMU11 sekä teatterin, tanssin ja puheilmaisuksen produktiokurssit) tai muiden taideproduktioiden kanssa. Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä lopputyönään äänisuunnittelua tiettyyn ensi vuoden taideprojektiin, pyydetään ottamaan yhteyttä äänitekniikan opettajaan.

vVÄT05.1

Valojen keikkatekniikka

Kurssin suorittaminen edellyttää kurssin vVÄT01 suorittamista.

Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan valot koulun taideproduktioihin, juhliin ja tapahtumiin itsenäisesti ja opettajan ohjauksessa. Suuri osa kurssista on itsenäistä työskentelyä osana taiteellista työryhmää.

Tavoitteena on, että opiskelija saa käytännön kokemuksen työskentelystä valoteknikkona tapahtumatekniikan parissa. Opiskelija näkee tapahtumatekniikan suunnitteluprosessin kokonaisuudessaan ja saa käsityksen asioista, joita valoteknikon on otettava huomioon. Opiskelija syventää valoteknisiä ja valosuunnittelullisia taitojaan ja kehittää taiteellisen yhteistyön ja itsenäisen työskentelyn taitojaan. Koulun ulkopuolella tapahtuvissa produktioissa otetaan haltuun esityspaikoilla jo olemassa oleva valokalusto tai suunnitellaan ja rakennetaan koko tekniikka itse hyödyntäen koulun omaa sekä vuokrattavaa kalustoa. Unohtamatta tietenkään työturvallisuutta!

Kurssi alkaa yhteisellä kokoontumisella syksyllä, minkä jälkeen opiskelijat jakautuvat kiinnostuksen ja tarpeen mukaan taideproduktioiden valoihin. Kurssi on mahdollista suorittaa esimerkiksi joulujuhlan tai vanhojen tanssien valoissa. Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä valosuunnittelua tiettyyn ensi vuoden taideproduktioon, pyydetään ottamaan yhteyttä valotekniikan opettajaan.

vVÄT05.2 Äänten keikkatekniikka

Kurssin suorittaminen edellyttää kurssin vVÄT03 suorittamista.

Kurssilla toteutetaan äänitekniikkaa ja äänisuunnittelua koulun taideproduktioihin, juhliin ja tapahtumiin itsenäisesti ja opettajan ohjauksessa. Suuri osa kurssista on itsenäistä työskentelyä osana taiteellista työryhmää.

Tavoitteena on, että opiskelija saa käytännön kokemuksen työskentelystä äänitekniikkona tapahtumatekniikan parissa. Opiskelija näkee tapahtumatekniikan suunnitteluprosessin kokonaisuudessaan ja saa käsityksen asioista, joita äänitekniikan on otettava huomioon. Opiskelija syventää äänitekniisiä ja äänisuunnittelullisia taitojaan ja kehittää taiteellisen yhteistyön ja itsenäisen työskentelyn taitojaan.

Kurssi alkaa yhteisellä kokoontumisella syksyllä, minkä jälkeen opiskelijat jakautuvat kiinnostuksen ja tarpeen mukaan taideproduktioiden ääniin. Kurssi on mahdollista yhdistää vVÄ0T4-, vME04-, vME06- tai vVÄT6.musiikki -kurssiin, missä tapauksessa kannattaa kysyä lisätietoja äänitekniikan opettajalta. Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä äänisuunnittelua tiettyyn ensi vuoden taideproduktioon, pyydetään ottamaan yhteyttä äänitekniikan opettajaan.

Soveltavat kurssit

vVÄT06.valo

Valosuunnittelija taiteellisessa työryhmässä

Kurssin suorittaminen edellyttää kurssin vVÄT1 suorittamista.

Kurssin tavoitteena on syventää opiskelijan valmiuksia itsenäiseen valosuunnittelu- ja valotekniseen työhön erilaisissa taideproduktioissa. Opiskelija hakeutuu tarvittaessa opettajan avustuksella taideproduktioon, asettaa itselleen taiteellisia tavoitteita ja toteuttaa tavoitteitaan osana taiteellista työryhmää. Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä valosuunnittelua tiettyyn ensi vuoden taideproduktioon, pyydetään ottamaan yhteyttä valotekniikan opettajaan.

vVÄT06.digi

Valon digitaalinen luonnostelu

Kurssin suorittaminen edellyttää vVÄT01 -kurssin suorittamista.

Oletko aina halunnut tietää, miten 3D-piirros syntyy? Tällä kurssilla syvennetään valosuunnittelijan ennakkosuunnitteluun ja –ohjelmointiin liittyviä taitoja. Tutustutaan valokarttojen ja pienoismallien digitaaliseen mallintamiseen ja harjoitellaan valon mallintamista digitaalisessa ympäristössä. Kurssilla edellytetään kykyä työskennellä myös itsenäisesti.

vVÄT6.musiikki

Muusikkona taideproduktiossa

Kurssin suorittaminen edellyttää vMU1-kurssin suorittamista.

Kurssi on tarkoitettu opiskelijalle, joka haluaa säveltää tai sovittaa taideproduktioihin tai toimia niissä muusikkona. Tulevana vuonna äänisuunnittelua ja musiikkia on mahdollista tehdä esim. tanssiproduktioihin, teatteriproduktioihin ja syksyllä järjestettävään tervetulojuhlaan. Produktioon säveltäminen ja sovittaminen sekä produktiossa musisointi on itsenäistä työskentelyä, jota musiikinopettaja ohjaa tarvittaessa.

Säveltämistä, sovittamista ja musisointia tehdään tiettyssä, ennalta sovitussa produktiossa yhteistyössä produktion ohjaavan opettajan kanssa. Opiskelija voi myös toteuttaa itsenäisesti monitaiteisen produktion, jossa hän esim. tekee fiktioelokuvan kurssilla vME6, säveltää siihen musiikkia kurssilla vVÄT6.musiikki ja äänittää musiikin kurssilla vVÄT4. Jos opiskelijalla ei ole produktiota mielessään mutta säveltäminen, sovittaminen tai musisointi kiinnostaa, kannattaa ottaa yhteyttä musiikinopettajiin, jolloin opettajat pyrkivät järjestämään tilaisuuksia yhteistyöhön.

Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä tämän kurssin puitteissa musiikkia tiettyyn taideproduktioon, pyydetään ottamaan yhteys äänitekniikan opettajaan.

Jos haluat tehdä musiikkia tervetulojuhlaan, kannattaa (muttei ole pakko) valita myös vVÄT6.ääni.

vVÄT6.ääni Äänisuunnittelija taiteellisessa työryhmässä

Kurssin suorittaminen edellyttää kurssin vVÄT3 suorittamista.

Kurssin tavoitteena on syventää opiskelijan valmiuksia itsenäiseen äänisuunnittelu- ja äänitekniiseen työhön erilaisissa taideproduktioissa. Opiskelija hakeutuu tarvittaessa opettajan avustuksella taideproduktioon, asettaa itselleen taiteellisia tavoitteita ja toteuttaa tavoitteitaan osana taiteellista työryhmää.

Kurssi on mahdollista yhdistää vVÄT04-, vME04-, vME06- tai vVÄT6.musiikki-kurssiin, missä tapauksessa kannattaa kysyä lisätietoja äänitekniikan opettajalta. Opiskelijoita, jotka haluaisivat tehdä äänisuunnittelua tiettyyn ensi vuoden taideproduktioon, pyydetään ottamaan yhteyttä äänitekniikan opettajaan.

MONIAINEISET PROGGIKSET JA ILMIÖKOKONAISUUDET

Ympäristötutkimus: Ilmastonmuutoksen kemialla ja fysiikkaa

FY8 ja KE14

Haluatko ymmärtää ilmastonmuutosta ilmiönä paremmin? Kurkistaa yliopistomaailmaan? Parantaa mahdollisuuksiasi osallistua ympäristöön ja ihmiseen liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun?

Fysiikan ja kemian yhteisellä kurssilla tutkitaan ilmakehää ja sen kemiallis-fysikaalisia tapahtumia erityisesti ilmastonmuutokseen liittyvistä näkökulmista. Kurssilla tehdään olosuhteiden niin sallien yön yli retki Helsingin yliopiston Hyytiälän metsäasemalle sekä muuta yhteistyötä eri tahojen kanssa. Oppimateriaalina käytetään soveltuvien osien myös Helsingin Yliopiston tuottamaa Lukiolaisen ILMASTO.NYT-verkkokurssin materiaalia. Lisätietoja saa kurssin opettajilta Liisalta ja Ristolta.

Projekti kurssi toteutetaan fysiikan ja kemian yhteisopetuksena, ja siitä saa joko fysiikan tai kemian suoritusmerkinnän S/H. Arvioinnin kriteereinä ovat aktiivinen osallistuminen ja opiskeluun liittyvien tehtävien suorittaminen. Kurssia ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti. Sen voi valita, jos on jo

opiskellut kemiaa tai fysiikkaa enemmän kuin pakollisen kurssin tai aikoo niin tehdä lukuvuoden 2022–2023 aikana. Valitse joko vFY8 tai vKE14 (vain toinen) saadaksesi tämän ilmiöpaketin.

Tekstistä tilaksi – Irti paperista

vLA3 ja vKIL16

Kurssilla tarkastellaan tekstiä tilallisena elementtinä ja tilaan kirjoittamisen ulottuvuuksia. Tekstin käyttöä visuaalisena materiaalina kokeillaan projisoinnein, valolla ja varjolla sekä virtuaalisessa tilassa. Luomme tilallisia teksti-installaatioita, joissa pääsemme konkreettisesti teksteihin sisälle.

Valitse joko vLA3 tai vKIL16. Valinnasta riippumatta pääset tekemään sekä tekstejä että installaatioita.

vTEA10 ja vTEA11

Teatterin lyhytprojekti (1 kurssi)

Kurssit vTEA10 (ohjaajat) ja vTEA11 (näyttelijät) toteuttavat projektin yhteistyössä siten, että molempien kurssien opiskelijoista muodostetaan useampi yhteinen pienryhmä. Näissä työryhmissä ohjaajaopiskelijat ohjaavat teatteritaiteelliset esitykset, joissa näyttelijäopiskelijat näyttelevät. Opintojakson päätteeksi pidetään demofestari. Ohjaamisen kurssille osallistuminen edellyttää kurssien vTEA1, vTEA2 ja vTEA09 käymistä; suositeltavaa on olla suorittanut myös opintojaksot vTEA3–vTEA5. Näyttelemisen opiskelijoille suositellaan kurssien vTEA1 ja vTEA2 aiempaa suorittamista.

Jos haluat käyttää itse kirjoittamaasi tekstiä, suosittelemme vKIL5-kurssin valitsemista. Opintojakso toteutetaan jaksossa 5. vTEA10 arvioidaan arvosanalla 4–10. vTEA11 arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H.

vTEA13 ja vTEA12: Teatterin Kotiinpaluu Kallioon:

vTEA13

Teatterin Kotiinpaluu Kallioon / Yhteisöllinen teatteriprojekti

Opintojaksossa perehdytään dramaturgiaan, roolityöskentelyyn, esiintymiseen ja tapahtumatuotamiseen osallistumalla kokonaistaideteoksen valmistamiseen projektissa Kotiinpaluu Kallioon.

Kurssilla suunnitellaan ja harjoitellaan taidetapahtuman teatteriosuus. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H. Suositellut edeltävät opinnot: vTEA1. **Valitse myös vTEA12.**

vTEA12

Kotiinpaluu Kallioon

Teatterin, lavastuksen, musiikin ja äänisuunnittelun yhteisproduktiossa otetaan Kallio haltuun! Koulun täyttäessä 120 vuotta ja tehdessä näyttävän kotiinpaluun Kallion kulmille Kotiinpaluu Kallioon

tarjoaa tapahtumallisen taidekurssin ykkösjaksossa kaikille kiinnostuneille. Kurssilaiset pääsevät suunnittelemaan ja toteuttamaan "tupareiden" ohjelmaa, ottamaan uudistetun koulurakennuksen tilan haltuun projisoinnin ja lavastuksen, kaikkien ihanien uusien ja perinteisten, lainattujen ja omien sävelmien voimin, ääni-installaatioiden ja sävellysten kera, opastamaan roolissa juhlayleisöä läpi kaikkien käytävien ja jakamaan talon salaisuudet halki aikakausien heidän kanssaan. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H. **Valitse myös: vTEA13.**

vTEA3–5.4VVK

Elokuvanäyttelemisen produktio Vor der Kamera

Kurssikokonaisuuden aikana toteutetaan lyhytelokuva ja opitaan kameranäyttelemistä, osallistutaan elokuvatuotantoprosessiin ja tutustutaan saksankieliseen kulttuuriin ja elokuvamaailmaan! Projekti toteutetaan yhteistyössä Helsingin kaupunginmuseon kanssa ja siinä valmistetaan Kallion kaupunginosa-aiheinen elokuva, jota esitetään Hakasalmen huvilan elokuvamaailmaan liittyvässä näyttelyssä.

Projektiin sisältyy osittain omakustanteinen opintomatka Berliiniin syyslukukautena -22. Projektin toteuttamiseen osallistuu myös mm. äänisuunnittelun ja median opiskelijoita, ja yhteistyökumppanina on mm. Stadin ammatti- ja aikuisopisto.

Työskentelykielet jaksolla ovat suomi, saksa, englanti.

Ilmoittautuminen: Lähetä hakemus 7.3. mennessä Wilmassa Hanna Saarelle. Ilmoita seuraavat tiedot: oma nimi; vuosikurssi; suoritettut teatterikurssit; suoritettut saksan kielen opinnot (ei edellytetä, mutta ovat eduksi); perustelut, miksi haluat projektiin mukaan.

Jos hakijoita on enemmän kuin voimme ottaa, valintakriteereinä käytetään suoritettuja kursseja, sitoutumista aiempiin opintoihin ja perusteluja.

Matkakuluihin haetaan rahoitusta.

Tiedotustilaisuus projektista pidetään huhtikuussa 2022.

Valitse myös **vTEA14 Yhteisöllinen teatteriprojekti / Elokuvanäytteleminen ja vSAA09/vSAB309.**

KIRJAKALLIO

KIRJAMESSUT
vKIL8 ja vME8 + vPU8

KirjaKallio tuottaa Helsingin Kirjamessujen nuorten lavalle ohjelmaa. Neljän messupäivän ajan lavalamme haastatellaan kymmeniä kirjailijoita heidän teoksistaan, tehdään teosten katkelmista puhe- taide-esityksiä ja vedetään paneelikeskusteluja. Messuilla työskentelystä saa työtodistuksen. Kirjamessujen valmisteleva ja opastava työ tapahtuu ensimmäisessä ja toisessa jaksossa ennen kirjamessuja. Messut järjestetään 27.–30.10.2022.

Jokainen kirjamessuille osallistuva valitsee ensimmäiseen jaksoon vKIL8-kurssin. vME8.kirjamessukurssi lisätään ilmoittautuneille automaattisesti toiseen jaksoon. Valitse vPU8-kurssi toiseen jaksoon, jos haluat tehdä myös puhe- taide-esityksiä. Produktioon osallistuminen edellyttää, että suoritettuna ovat kurssit vKIL1 ja vPU1.

Voit halutessasi toimia lisäksi Kallio-lavan Iskuryhmässä, joka vastaa KirjaKallion tiedottamisen ja julkisuuskuvan suunnittelusta ja toteuttamisesta, lavan käytännöistä sekä yhteistyöprojekteista. Iskuryhmään ilmoittaudutaan messukurssin käynnistyttyä syksyllä 2022, ja siitä saa oman kurssisuorituksen.

Produktioon otetaan enintään 60 opiskelijaa.

KIRJAKALLIO KAUTTA VUODEN

vKIL9 ja/tai vPU9

Kun haluat tehdä KirjaKallion kanssa kaikkea mahdollista kirjallisuuteen liittyvää kiehtovissa yhteyksissä, hienojen yhteistyökumppaneiden kanssa, jännittävässä paikoissa, valitse KirjaKallio kautta vuoden. Aiempina vuosina proggikseen on sisältynyt kirjoittamista, puhe- taide-esityksiä, Kyky-lehden toimittamista, sometuottamista, juontamista, haastatteluja, kirjallisia muotokuvia, kustannustoimittamista, koelukua, kritiikkejä, tilausrunoja, koyleisönä olemista ja joka vuosi jotain, mitä emme ole osanneet edes arvata.

KirjaKallio tekee yhteistyötä monenlaisten toimijoiden, esimerkiksi kirjakauppojen, museoiden ja koulujen, kanssa. Työtä tehdään yksin ja yhdessä oma-aloitteisuutta ja vastuunkantoa harjoittaen, mutta opettajilta saa ohjausta aina tarvittaessa. Kurssit on sijoitettu ensimmäiseen jaksoon rivien ulkopuolelle, mutta työtä tehdään pitkin lukuvuotta. Lukuvuoden alussa on ainakin yksi yhteinen kokoontuminen.

Voit osallistua proggikseen oman tilanteesi mukaan ja tehdä joko vKIL9- tai vPU9-kurssin tai molemmat. vKIL1- ja vPU1-kurssien suorittamista suositellaan ennen mukaantuloa.

MAAMERKKEJÄ

vKIL10 ja vPU10

KirjaKallion ja Kansallisteatterin yhteistyö jatkuu. Tuotamme Kansallisteatteriin näytännöt, joissa kuullaan teidän kirjoittamianne omakohtaisia tarinoita.

Kukin maamerkkiläinen kirjoittaa opettajan ja ryhmän tukemana ensimmäisen jakson killin tunneilla spoken word -tekstin ja harjoittelee sen toisen jakson puhistunneilla esitykseksi. Esitykset ajoittuvat marras-joulukuulle.

Jos haluat osallistua produktion, valitse ensimmäisessä jaksossa vKIL10. Toisen jakson vPU10 lisätään sinulle automaattisesti. Kurssille otetaan enintään 22 opiskelijaa. Ennen mukaantuloa suositellaan vKIL1-, vKIL2-, vKIL3-, vPU1- ja vPU2-kurssien suorittamista.